

Hodnocení a návrh financování a hospodaření města Slavkov u Brna

Dominika Kusníková

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Dominika Kusníková**
Osobní číslo: **M19792**
Studijní program: **B0413A050024 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Hodnocení a návrh na zlepšení financování a hospodaření obce Slavkov u Brna**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použijte metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši související s oblastí financování a hospodaření obce.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou analýzu města Slavkov u Brna.
- Zpracujte finanční analýzu města Slavkov u Brna ve vybraných letech.
- Zhodnoťte výsledky analýz a navrhněte opatření ke zlepšení financování a hospodaření města Slavkov u Brna.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- HORZINKOVÁ, Eva a Vlastimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. 4. aktualizované vydání. Brno: VK, 2021, 256 s. ISBN 978-80-87713-21-1.
- PEJHŮJ, Michal. *Public administration: study support*. Issue 1st. Brno: Mendel University in Brno, 2013, 133 p. ISBN 978-80-7375-822-6.
- PROVAZNIKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 288s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2019, 100s. ISBN 978-80-244-5548-8.
- SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 180 s. ISBN 978-80-7478067-0.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Macháček, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 10. února 2023
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2023

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2023

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přistoupením tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na financování a hospodaření města Slavkov u Brna. Cílem teoretické části bakalářské práce bylo vytvoření literární rešerše, která je zaměřena na charakteristiku obce ve veřejné správě, financování a hospodaření obce. V praktické části bakalářské práce bylo cílem analyzovat socioekonomický a finanční stav obce ve vybraných letech na základě vybraných analýz a provedeného rozhovoru s vybranými představiteli města, následně zhodnotit výsledky a navrhnout opatření, která pomohou městu Slavkov u Brna ke zlepšení jeho financování a hospodaření.

Klíčová slova: obec, rozpočet obce, příjmy, výdaje, finanční analýza, SWOT analýza

ABSTRACT

The bachelor's thesis is focused on the financing and management of the town of Slavkov u Brna. The aim of the theoretical part of the bachelor's thesis was to create literary research, which is focused on the characteristics of the municipality in public administration, financing and management of the municipality. In the practical part of the bachelor's thesis, the aim was to analyse the socio-economic and financial status of the municipality in selected years based on selected analyses and an interview with selected representatives of the town, then evaluate the results and propose measures that will help the municipality of Slavkov u Brna to improve its financing and management.

Keywords: Municipality, Municipal Budget, Revenues, Expenditures, Financial Analysis, SWOT Analysis

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Jiřímu Macháčkovi, Ph.D., za jeho čas a odborné rady, které byly při zpracování práce nápomocné.

Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům úřadu města Slavkova u Brna za ochotné poskytnutí potřebných informací pro zpracování bakalářské práce.

Motto: „Lidé to jsou, kdo tvoří obec, nikoli zdi.“

- Thúkýdidés

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POSTAVENÍ OBCE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	12
1.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK – OBEC	12
1.2 PŮSOBNOST OBCE.....	13
1.2.1 Samostatná působnost	13
1.2.2 Přenesená působnost	14
1.3 ORGÁNY OBCE	14
1.4 MAJETEK OBCE	15
2 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE	16
2.1 STRATEGICKÝ DOKUMENT.....	16
2.2 ROZPOČET OBCE A ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA.....	16
2.3 ROZPOČTOVÝ PROCES	18
2.4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	19
2.5 STRUKTURA ROZPOČTU	21
2.6 PŘÍJMY ROZPOČTU OBCE	22
2.7 VÝDAJE ROZPOČTU OBCE	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA SLAVKOV U BRNA	31
3.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVKOV U BRNA	31
3.2 OBYVATELSTVO A BYDLENÍ	32
3.3 STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA	34
3.4 VNĚJŠÍ VZTAHY	35
3.5 OBČANSKÁ VYBAVENOST A SLUŽBY	36
3.6 TRH PRÁCE A EKONOMICKÁ SITUACE	37
3.7 KULTURA, SPORT A CESTOVNÍ RUCH	39
3.8 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	39
3.9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	40
3.10 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	41
3.11 SWOT ANALÝZA	42
4 FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA SLAVKOV U BRNA	44
4.1 VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	44
4.1.1 Ukazatel běžné likvidity.....	44

4.1.2	Ukazatel okamžité likvidity	45
4.1.3	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům.....	45
4.1.4	Koeficient samofinancování.....	46
4.1.5	Cizí zdroje na 1 obyvatele.....	47
4.2	ANALÝZA ROZPOČTŮ MĚSTA	47
5	ANALÝZA PŘÍJMŮ ROZPOČTU MĚSTA SLAVKOV U BRNA.....	51
5.1	DAŇOVÉ PŘÍJMY	53
5.2	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY.....	57
5.3	PŘIJATÉ TRANSFERY	58
5.4	KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	59
6	ANALÝZA VÝDAJŮ ROZPOČTU MĚSTA SLAVKOV U BRNA.....	61
6.1	DRUHOVÉ TRÍDĚNÍ VÝDAJŮ	61
6.2	ODVĚTOVÉ TRÍDĚNÍ VÝDAJŮ.....	63
7	VYHODNOCENÍ ROZHOVORŮ	66
8	SWOT ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA SLAVKOV U BRNA	69
8.1	VNITŘNÍ ČÁST	69
8.2	VNĚJŠÍ ČÁST.....	70
9	HODNOCENÍ A NÁVRHY OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ MĚSTA SLAVKOV U BRNA	72
9.1	HODNOCENÍ	72
9.2	NÁVRHY OPATŘENÍ	73
	ZÁVĚR	77
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	79
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	84
	SEZNAM TABULEK.....	85

ÚVOD

Důležitou součástí každé obce je starat se o svůj rozvoj a uspokojovat potřeby svých občanů, k čemuž obec potřebuje dostatek finančních prostředků. Obec může ovlivnit své finance díky správnému a efektivnímu hospodaření. Podstatné je především nalézání nových zdrojů příjmů, snižování výdajů a nacházení vhodných a úsporných investičních příležitostí, což může být ovlivněno neustálým vývojem ekonomických a společenských změn.

Bakalářská práce je zaměřena na financování a hospodaření vybraného města Slavkov u Brna, především se zabývá socioekonomickou a finanční analýzou města.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat socioekonomický a finanční stav města Slavkov u Brna ve vybraných letech a po zjištění informací navrhnout možná opatření ke zlepšení financování a hospodaření města. Pro zpracování teoretické a praktické části jsou využity zdroje, zejména odborná literatura, internetové zdroje, strategické dokumenty města Slavkov u Brna, legislativa České republiky, rozpočty obce a její závěrečné účty a veřejně dostupná data z Monitoru Ministerstva financí ČR.

Teoretická část se zabývá literární rešerší v oblasti postavení obce ve veřejné správě, jejími druhy, působnostmi, orgány a majetkem. Dále se zabývá oblastí hospodaření a financování obce. Poznatky získané během vypracování literární rešerše jsou použity na vypracování praktické části bakalářské práce.

Na teoretickou část navazuje část praktická. V první části praktické bylo charakterizováno město Slavkov u Brna pomocí socioekonomické analýzy, díky ní byl podán přehled o území, obyvatelstvu a bydlení, samosprávě, službách, životním prostředí, ekonomické situaci, dopravní a technické infrastruktuře. Zjištěné údaje ze socioekonomické analýzy byly shrnuty do SWOT analýzy. V druhé části byla provedena finanční analýza vybraných ukazatelů, rozpočtů obce, příjmů a výdajů ve sledovaných letech 2018–2022. Dále byl proveden rozhovor se starostou a vedoucí finančního odboru města Slavkov u Brna. Poté dle finanční analýzy a rozhovoru s vybranými představiteli města byly údaje vyobrazeny do SWOT analýzy, které zobrazují silné i slabé stránky, příležitosti a hrozby města.

V závěrečné části jsou s pomocí výsledků z provedených analýz socioekonomické, finanční, SWOT a rozhovoru s vybranými představiteli města navrhována konkrétní opatření, která by mohla vést ke zlepšení financování a hospodaření města Slavkov u Brna.

CÍLE A METODY

Hlavním cílem bakalářské práce bude provedení analýz socioekonomického a finančního stavu města Slavkov u Brna ve vybraných letech 2018-2022. Na základě zjištěných poznatků z provedených analýz dojde následně k vytvoření určitých návrhů opatření, která přispějí ke zlepšení financování a hospodaření.

Cílem teoretické části bude zpracování literární rešerše zabývající se oblastí postavení obce ve veřejné správě, její hospodaření a financování. Odborné informace pro literární rešerši budou čerpány z literárních a internetových zdrojů.

V následující praktické části bude dílčím cílem představení města Slavkov u Brna pomocí socioekonomické analýzy, která bude následně shrnuta do SWOT analýzy. Dalším dílčím cílem bude pro zjištění finanční situace města provedena finanční analýza vybraných ukazatelů, komparace rozpočtů a analýza příjmů a výdajů ve vybraných letech 2018-2022, poté budou zjištěné poznatky také shrnuty do SWOT analýzy. Tato kvantitativní metoda bude založena na sběru dat ze sekundárních informačních zdrojů, především z rozvahy, výkazů, strategického plánu a závěrečných účtů města Slavkov u Brna a informačního portálu Monitor Ministerstva financí. Po výsledcích z analýz budou městu navržena opatření k jeho zlepšení financování a hospodaření.

V rámci praktické části bakalářské práce bude proveden také kvalitativní výzkum, který bude zpracován pomocí výzkumné metody polostrukturovaného rozhovoru neboli interview s vybranými představiteli města Slavkov u Brna.

Závěrem bakalářské práce bude zhodnocení zjištěných informací z provedených analýz. Následně budou navržena opatření, která by měla zlepšit financování a hospodaření města Slavkov u Brna.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSTAVENÍ OBCE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Veřejná správa je podle Sládečka (2013) chápána jako správa věcí veřejných, je výkonnou činností státu jako veřejnoprávního subjektu uskutečňována prostřednictvím orgánů. Legislativní vymezení veřejné správy lze nalézt v Ústavě České republiky. Orgány veřejné správy mohou jednat v mezích, které stanoví zákon. Veřejná správa je vykonávána ve veřejném zájmu, zabezpečuje veřejné služby a řídí činnost společenského systému.

Veřejnou správu Petrůj (2013) člení na státní správu a samosprávu, které se vzájemně doplňují. Státní správa je spravována jednotnou úpravou výkonu pro celé území dle zákona a je vykonávána přímo státem, prostřednictvím ústředních orgánů (např. vláda, ministerstva) nebo zprostředkovaně územní samosprávou (např. kraje, obce v přenesené působnosti). Státní správu lze členit na ústřední a územní.

Provažníková (2015) uvádí, že samospráva se deleguje na jiné nestátní subjekty, tím je projevem decentralizace a dekoncentrace. Káňa a Kalousková (2019) doplňují, že samospráva vykonává své záležitosti na vlastní odpovědnost, svým jménem a vlastními prostředky v rozsahu zákonem stanovenými předpisy. Samospráva se rozlišuje na územní (obce a kraje) a zájmovou (např. zájmové a profesní komory).

1.1 Územní samosprávný celek – obec

„Za základní územní samosprávný celek je považována obec, její fungování a činnost se řídí zákonem 128/2000 Sb., o obcích“ (Lochmannová, 2017, s. 31).

Obec je podle Provažníkové (2015) definována jako společenství občanů, žijících na určitém území, které je součástí kraje. Úkolem obce je péče o rozvoj svého území, o blaho svých obyvatel, ale též chránit veřejný zájem. Obec je veřejnoprávní korporací, která disponuje vlastním majetkem, hospodaří se svými finančními prostředky a podle vlastního rozpočtu. Obce mají možnost se sloučit nebo rozdělit.

Obec je charakterizována podle Káně a Kalouskové (2019) základními znaky, kterými jsou území, občané, funkce a název. Obec se rozkládá na jednom nebo více katastrálních území a skládá se z části vnitřní (slouží k bydlení) a vnější (lesy, zemědělská půda). Dalším znakem jsou občané, fyzické osoby s trvalým pobytem nebo s čestným občanstvím a osoby právnické se sídlem v obci. Do kompetencí obce spadají správní a samosprávní úkoly.

Podle Pekové, Pilného a Jetmara (2012) je možné rozlišit obce na pět základních druhů podle počtu obyvatelstva. **Obce základního typu** jsou menší obce do 3 000 obyvatel. **Městys** je

obec, která byla oprávněna užívat označení městys před datem 17. května 1954 a zažádá předsedu Poslanecké sněmovny o označení obce za městys. Jestliže má obec alespoň 3 000 obyvatel, lze ji označit za **město**. **Statutární města** mohou členit svá území na městské části nebo obvody s vlastními orgány samosprávy. Zákonem stanovená statutární města jsou: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec. **Hlavní město Praha** je členěno na městské části.

Lajtkepová (2013) rozlišuje obce do tří skupin dle výkonu státní správy:

- Obce I. typu – obec s obecním úřadem, která vykonává základní rozsah státní správy na území své obce, někdy mohou vykonávat i vybrané činnosti státní správy na území jiných obcí.
- Obce II. typu – obec s pověřeným obecním úřadem; vykonává státní správu na svém území, zároveň i území jiných obcí (např. matrika, stavební úřad).
- Obce III. typu – obec s obecním úřadem s rozšířenou působností, vykonává státní správu v rozsahu stanoveném zákonem i v širším správním obvodu a plní funkce obce I. a II. typu (vydávání cestovních, osobních a řidičských dokladů).

1.2 Působnost obce

Působností obce se rozumí souhrn právně definovaných společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, ve kterých obec vykonává svoji kompetenci. V oblasti své působnosti musí orgán veřejné správy realizovat své pravomoci k plnění povinností, které mu byly svěřeny. Obce působí v rámci samostatné a přenesené působnosti (Beck, 2018).

1.2.1 Samostatná působnost

Peková, Pilný a Jetmar (2012) řadí do kompetencí samostatné působnosti obce činnosti, které obec spravuje samostatně ve vlastním zájmu nebo v zájmu svých občanů. Pečuje o uspokojování potřeb svých občanů, rozvoj sociální péče a zdraví. Obec plní veřejnou správu v samostatné působnosti pomocí volených orgánů obce.

V samostatné působnosti obec zodpovídá za činnosti v oblasti dopravy, ochrany, bydlení, vzdělání, kultury a výchovy. Tyto obce mohou vydávat obecně závazné vyhlášky, které umožňují regulaci situace v obci, např. zákaz pití alkoholu na veřejnosti (Kočí, 2012).

Provazníková (2015) vymezuje další činnosti, které patří do samostatné působnosti obce. Je to například hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet obce, peněžní fondy, organizační složky, osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu, místní referendum, zřizování obecní policie a jednotek dobrovolných hasičů, územní plán, ukládání pokut a místní poplatky.

1.2.2 Přenesená působnost

Kukalová a Pfeiferová (2022) uvádí, že přenesená působnost obce vykonává státní správu. Výkon státní správy realizují její výkonné orgány. Kočí (2012) doplňuje, že obec v přenesené působnosti je vedena zákony, právními předpisy, směrnicemi ústředních orgánů a částečně usneseními vlády. Pro výkon přenesené působnosti získávají obce příspěvky ze státního rozpočtu.

1.3 Orgány obce

Obce plní samosprávné úkoly prostřednictvím svých orgánů, které jednají jménem dané obce a na její zodpovědnost (Petrůj, 2013). Zákon o obcích stanovuje orgány obce, jimiž jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad (Česko, 2000).

Zastupitelstvo obce je základním orgánem obce, kde členové zastupitelstva volí občané v komunálních volbách na čtyřleté funkční období. Jejich počet je stanoven na základě počtu obyvatel, nejméně 5 nejvíce až 55. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, schází se dle potřeby, ale nejméně 4x ročně (Horzinková a Novotný, 2021).

Káňa a Kalousková (2019) uvádí, že mezi základní oprávnění zastupitelstva patří vydávání obecně závazných vyhlášek, schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu obce a rozpočtová opatření, rozhodování o nabytí, či převodu nemovitostí v majetku obce, o předání a pronájmu majetku. Schvaluje zřízení příspěvkových organizací, obecní policie a integrovaného záchranného systému. Hejduková (2015) dodává, že zastupitelstvo zřizuje povinně dva výbory, jimiž jsou finanční a kontrolní. Finanční výbor má na starost kontrolu hospodaření s majetkem. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady obce a dodržování právních předpisů.

Výkonným orgánem obce je rada obce a je podřízena zastupitelstvu. Počet členů rady je lichý, pohybuje se v rozmezí 5 až 11 členů a členové rady se schází podle potřeby. Jestliže má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí. Členy rady obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady (Horzinková a Novotný, 2021). Mezi základní oprávnění rady patří zabezpečování hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, projednávání peticí, vydávání nařízení, řízení činnosti orgánů apod. Rada obce si může zřídit komise. Tento iniciativní a poradní orgán, může svá stanoviska a náměty předkládat radě obce (Káňa a Kalousková, 2019).

Představitelem obce je starosta, který zastupuje obec navenek. Je volen zastupitelstvem, kterému se za své činnosti zodpovídá (Beck, 2018). Starosta společně s místostarostou podepisují právní předpisy dané obce. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, odpovídá za včasné přezkoumání hospodaření obce za předešlý kalendářní rok, odpovídá za informování občanů o činnosti obce, a jiné (Kukalová a Pfeiferová, 2022).

Obecní úřad je orgánem obce, který plní úkoly obce úřední povahy v přenesené i v samostatné působnosti. V čele obecního úřadu stojí starosta, dále je tvořen místostarostou, tajemníkem a dalšími zaměstnanci úřadu. Součástí obecního úřadu jsou odbory a oddělení (Horzinková a Novotný, 2021).

1.4 Majetek obce

Obec má právo majetek vlastnit, získávat, užívat a nakládat s ním. Orgány obce rozhodují o způsobu nakládání s majetkem. Hlavním cílem hospodaření s majetkem obce je uspokojování potřeb občanů obce, nikoliv zisk jako u podnikajících osob. Zákonem vymezená povinnost obce je zodpovídat za účelné a hospodárné využívání majetku v souladu se zájmy a úkoly obce. (Horzinková, Novotný, 2021)

Káňa a Kalousková (2019) a Horzinková a Novotný (2021) se shodují, že povinností obce je majetek evidovat a chránit před zničením, poškozením, odcizením a zneužitím. Obce mohou majetek nakupovat, prodávat a pronajímat.

Nahodil (2014) uvádí, že obec vlastní a spravuje hmotný a nehmotný majetek. Hmotný majetek se dělí na nemovitý (pozemky, budovy) a movitý (stroje, počítače), majetková práva, pohledávky, peněžní prostředky a cenné papíry. Nehmotným majetkem se rozumí majetek nemateriální povahy (software).

2 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE

V rámci druhé kapitoly jsou přiblíženy pojmy, které se týkají finančního hospodaření obce, jak obec získává finanční prostředky a jak s nimi hospodaří.

Finanční hospodaření obcí se řídí zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtu obcí. Dále se řídí zákonem č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, zákonem č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, a zákonem o obcích (Tocauer a Schneiderová, 2019). K naplňování potřeb občanů náleží finanční oblast, jenž je spjata s realizací koncepčních materiálů (Toth, 2014).

2.1 Strategický dokument

Kadeřábková a Peková (2012) uvádí, aby obce strategicky a efektivněji hospodařily se svým vlastním majetkem a finančními prostředky svých rozpočtů a celkově rozvíjely své území, zhotovují koncepční dokumenty strategie rozvoje. Dokument je určen pro krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé strategické plánování, ale většinou se sestavuje na 10 let.

Strategický dokument se skládá z části analytické, strategické (návrhové) a implementační. V první části se analyzuje socioekonomický současný stav obce a zpracuje se SWOT analýza. V druhé části se vymezí vize, cíle a opatření v jednotlivých oblastech. Poslední část by měla vést k naplnění vymezených cílů a jejich realizaci (MMR-NOK, 2017).

Kadeřábková a Peková (2012) ve své publikaci uvádí, že podstatou SWOT analýzy jsou zjištěné poznatky z analyzovaného stavu obce. Představuje zhodnocení vnitřních (silné, slabé stránky) a vnějších (příležitosti, hrozby) faktorů ovlivňujících současnou situaci a rozvoj.

SWOT analýza spočívá v podporování silných stránek (Strengths), omezování slabých stránek (Weaknesses), vyhledávání příležitostí (Opportunities) a omezování dopadu hrozeb (Threats) (Jakubíková, 2013).

2.2 Rozpočet obce a rozpočtová soustava

Obec si sestavuje vlastní rozpočet, hospodaří s finančními prostředky a sama nese zodpovědnost za hospodaření. Rozpočet je považován za hlavní nástroj pro řízení finančního

hospodaření obce a zároveň je finančním plánem na dobu jednoho roku (Neal, 2012). Tocauer a Schneiderová (2019) dodávají, že se sestavuje vždy k 31.12. daného roku.

Obsah rozpočtu je tvořen příjmy, výdaji a ostatními peněžními operacemi (Provazníková, 2015). Dle Kukulové a Pfeiferové (2022) lze rozpočet obce považovat za:

- **decentralizovaný peněžní fond;**
- **bilanci**, která udržuje vyrovnanost příjmů a výdajů;
- **finanční plán**, který určuje hospodaření obce v daném rozpočtovém období;
- **nástroj** pro uplatňování cílů municipální politiky na obecní úrovni.

Vojtíšková a Kuš (2020) uvádí, že se sestavení rozpočtu provádí na základě návaznosti rozpočtového výhledu obce. Sestavuje se za účelem efektivnosti alokace finančních prostředků na úrovni územní samosprávy. **Rozpočtový výhled obce** představuje střednědobý finanční plán obce, který se sestavuje na období 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje souhrnné základní informace, kterými jsou celkové příjmy a výdaje, dlouhodobé pohledávky a závazky. Jsou v něm také uvedeny informace o finančních zdrojích a o dlouhodobě uskutečňovaných plánech.

Rozpočet obce plní dané funkce. Buchta (2016) uvádí funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Funkce **alokační** díky poskytnutí finančních prostředků v rozpočtu zabezpečuje veřejné statky a potřeby obce. Funkce **redistribuční** funguje na principu spravedlnosti, zajišťuje přerozdělení finančních prostředků z rozpočtu mezi obyvatele a tím ovlivňuje ekonomický a sociální rozvoj v obci. **Stabilizační** funkce působí na růst ekonomiky v obci a možnost zvelebení kvality obce.

Rozpočet obce se sestavuje jako **vyrovnaný**, kdy se příjmy v daném roce rovnají výdajům. Za určitých podmínek se může schválit rozpočet i jako **přebytkový**, kdy příjmy v daném roce převyšují výdaje. V takovém případě přebytkové příjmy slouží ke splácení úvěrů z předešlých let nebo k využití v následujících letech. Jestliže výdaje v daném roce převyšují příjmy, považuje se rozpočet za **schodkový** a může být schválen jen v případě, že schodek bude uhrazen pomocí finančních prostředků z předchozích let nebo pomocí smluvně zabezpečených půjček či úvěru (Lajtkepová, 2013).

Podle Lajtkepové (2013) zajišťují jednotnost rozpočtu příslušné legislativy a rozpočtové zásady. Vojtíšková a Kuš (2020) vyjmenovávají tyto zásady, zejména tak aby byl rozpočet reálný, pravdivý, úplný, hospodárný a efektivní.

U schváleného rozpočtu může docházet ke změnám, i když by měl být stabilní a závazný. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů uvádí možné důvody změny schváleného rozpočtu. První je **organizační** změna v hospodaření financovaném rozpočtem. Druhá je **metodická** změna právních předpisů, která ovlivňuje výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů. Poslední je **věcná** změna, která spočívá ve změně ovlivňujících plnění rozpočtových příjmů nebo výdajů. Všechny změny se realizují pomocí rozpočtových opatření (Česko, 2000a).

Lajtkepová (2013) charakterizuje **rozpočtové opatření** jako přenášení rozpočtových prostředků tak, aby se nezměnil celkový rozdíl příjmů a výdajů. Dalším rozpočtovým opatřením může být použití nových, rozpočtem neočekávaných příjmů k úhradě budoucích výdajů, tím se navýší objem rozpočtu. Rozpočtovým opatření se také vyznačuje vázání rozpočtových výdajů, pokud je krytí výdajů ohroženo neplněním příjmů, objem rozpočtu by se tím snížil.

2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtovým procesem se rozumí cyklus související se sestavováním, projednáváním, schvalováním, realizací a následnou kontrolou plnění rozpočtu. Zpravidla trvá 1,5 až 2 roky (Řezníčková, 2019). Provažníková (2015) uvádí možné **etapy rozpočtového procesu a orgány**, které za tyto etapy odpovídají:

1. rozbor z minulých let a vymezení priorit pro nové rozpočtové období;
2. sestavení návrhu rozpočtu, za jehož sestavení je odpovědný výkonný orgán (finanční odbor);
3. návrh rozpočtu projednává výkonný orgán (rada, finanční výbor), je schvalován voleným orgánem (zastupitelstvo);
4. plnění rozpočtu a jeho kontrola je prováděna výkonnými (rada, finanční odbor a výbor) a volenými orgány (zastupitelstvo);
5. sestavení závěrečného účtu výkonným orgánem (rada, finanční odbor) a jeho schválení voleným orgánem (zastupitelstvo);
6. následná kontrola je v kompetenci voleného orgánu (zastupitelstvo);
7. aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

V **závěrečném účtu** jsou po uplynutí rozpočtového období vyobrazeny údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v členění dle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a informace o dalších finančních operacích, které slouží k hodnocení hospodaření. V neposlední řadě je uvedeno využití peněžních fondů v detailním dělení a obsahu (Vojtíšková a Kuš, 2020).

Návrh rozpočtu obce i závěrečného účtu musí být zveřejněny na úřední desce a v elektronické podobě nejméně 15 dní před zahájením jeho projednání v zastupitelstvu obce, aby občané měli možnost do návrhu rozpočtu nahlédnout a mít tak přístup k připomínkám (Pospíšil a Žufan, 2019). Následně se musí zveřejnit schválený rozpočet do 30 dnů od jeho schválení v elektronické podobě a na úřední desce, kde je možno do něj nahlédnout (Sedmihradská, 2015).

Pokud není rozpočet schválen zastupitelstvem do začátku rozpočtového roku, obec hospodará podle **rozpočtového provizoria** (Řezníčková, 2019). Provažníková (2015) ve své publikaci uvádí pravidla, jak hospodařit podle rozpočtového provizoria. Prvním pravidlem je čerpání měsíčních výdajů do výše 1/12 sváleného rozpočtu z minulého roku. Druhým pravidlem je včasné a řádné plnění zákonných a smluvních povinností obce, aby zajistila plynulost finančního hospodaření obce. Dalším pravidlem se rozumí neuzavírání nových smluvních vztahů, pokud obec nemá jistotu schopnosti splácení. Posledním pravidlem je přizpůsobení reálného průběhu výdajů skutečnému objemu upotřebitelných finančních prostředků.

Kukalová a Pfeiferová (2022) uvádí, že povinností obce je požádat o **přezkoumání svého hospodaření**. Tuto povinnost upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Předmětem zkoumání je kontrola ročního hospodaření obce. Přezkoumání hospodaření obce provádí krajský úřad nebo auditorská společnost, která na základě výsledku přezkoumání vyhotoví zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření, která mimo jiné musí obsahovat identifikační údaje, zjištěné skutečnosti a případná nápravná opatření. Po projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření a závěrečného účtu zastupitelstvem musí obec podat do 15 dnů zprávu o výsledku jednání přezkoumávajícímu orgánu.

2.4 Rozpočtová skladba

Kukalová a Pfeiferová (2022) charakterizují rozpočtovou skladbu tak, že závazně upravuje jednotné třídění příjmů a výdajů, všech peněžních operací rozpočtu, mimorozpočtových

fondů, včetně operací organizačních složek obce, které obec zřizuje. Nevztahuje se na operace, které souvisí s podnikatelskou činností. Také tato rozpočtová klasifikace představuje rozbor příjmů a výdajů (v čase a prostoru), zjišťuje všechny informace analýzy hospodaření a pokrytí schodku rozpočtu. Rozpočtová skladba dodržuje zásady, které Pro vazníková (2015), Vojtíšková a Kuš (2020) shrnují ve svých publikacích:

- jednotnost
- závaznost
- stabilita
- srozumitelnost
- kompatibilita se statistickými a účetními standardy

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje povinnost při tvorbě rozpočtu tak, aby se rozpočet zpracoval v třídění podle rozpočtové skladby. Rozpočtová skladba je upravena vyhláškou č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě (Česko, 2000a). Ta vymezuje druhy třídění příjmů a výdajů podle několika hledisek. Jsou to hlediska odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační, zdrojové, doplňkové, programové, účelové, strukturní a transferové. (Česko, 2021)

Kukalová a Pfeiferová (2022) a Pro vazníková (2015) ve svých publikacích uvádí základní třídění v rozpočtové skladbě v obci: odpovědnostní, odvětvové, konsolidační, druhové. **Odpovědnostní** (organizační) třídění je členěno podle správců kapitol, povinné je pro státní rozpočet, ale pro obec je nepovinné. Povinným tříděním pro obec je **odvětvové**, kde se příjmy a výdaje dělí podle určitého odvětví a vychází se z účelu, pro který je finanční prostředek určen. V rámci tohoto hlediska třídíme do šesti skupin (zemědělství a lesní hospodářství; průmyslová a ostatní odvětví hospodářství; služby pro obyvatelstvo; sociální věci a politika zaměstnanosti; bezpečnost státu a právní ochrana; všeobecná veřejná správa a služby), dále do oddílů, pododdílů a paragrafů. Dalším povinným je **konsolidační** třídění pomocí záznamových položek, který zachytává pohyby uvnitř veřejných rozpočtů a peněžních fondů, kde je umožněno vyloučit duplicitní položky. Slouží k převodu peněžních prostředků mezi rozpočty obcí a krajů. **Druhové hledisko** je považováno za základní třídění a dělí se podle příjmů, výdajů a financování, které se vztahují na každou peněžní operaci. Na základě druhového hlediska se člení do osmi tříd – seskupení položek – podseskupení

položek – jednotlivých položek. Členění příjmů je rozděleno do čtyř tříd, výdaje do dvou tříd a zvlášť financování do poslední třídy:

- Třída 1 – Daňové příjmy
- Třída 2 – Nedaňové Příjmy
- Třída 3 – Kapitálové příjmy
- Třída 4 – Přijaté dotace
- Třída 5 – Běžné výdaje
- Třída 6 – Kapitálové výdaje
- Třída 8 – Financování

2.5 Struktura rozpočtu

Provazníková (2015) a Sedmihradská (2015) se ve svých publikacích shodují, že si každá obec určuje strukturu rozpočtu sama, ale zpravidla se sestavuje ve dvojí podobě, jako **běžný** a **kapitálový rozpočet**. Důvodem je oddělení od sebe každoročně opakujících a jednorázových příjmů a výdajů.

Běžná část rozpočtu se sestavuje jako vyrovnaná nebo v lepším případě přebytková, kdy je přebytek podkladem pro využití financování v následujících letech (Buchta, 2016). Kadeřábková a Peková (2012) uvádí, že běžné příjmy a běžné výdaje, které mezi sebou bilancují, se zpravidla opakují a vztahují se k danému rozpočtovému roku. Jsou určeny k financování běžných výdajů zejména neinvestičních a provozních potřeb.

Saldo rozpočtu Provazníková (2015) chápe jako ukazatel rozdílu mezi příjmy a výdaji, podle kterého se pozná, zda běžné příjmy pokryjí běžné výdaje nebo nikoliv. V případě nedostatečného pokrytí je hospodaření obce v ohrožení a musí se udělat změny.

Schéma příjmů a výdajů běžného rozpočtu přehledně zobrazuje následující Obr. 1.

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • daňové: <ul style="list-style-type: none"> – svěřené daně – sdílené daně – místní (a regionální) daně – správní poplatky (daně) • nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> – uživatelské poplatky za služby – příjmy z pronájmu majetku – příjmy od vlastních neziskových organizací – zisk z podnikání – ostatní • přijaté transfery: <ul style="list-style-type: none"> – běžné dotace ze státního rozpočtu – běžné dotace ze státních fondů – od územních rozpočtů – ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> – všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) – veřejný pořádek (policie, hasiči apod.) – vzdělání – péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.) – bydlení – komunální služby – na podnikání – ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.) – placené úroky – běžné dotace jiným rozpočtům
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Obrázek 1 Schéma běžného rozpočtu (Provazníková, 2015)

Kapitálová část rozpočtu znázorňuje bilancování mezi jednorázovými kapitálovými příjmy a výdaji, jež souvisí s financováním investičních potřeb. Kapitálová část oproti běžné části rozpočtu nemusí být vyrovnaná (Buchta, 2016). Kadeřábková a Peková (2012) dodávají, že slouží ke krytí výdajů na investiční akce a obvykle se vztahuje na období několika let, tudíž je nutno zvážit jejich účelnost z dlouhodobého hlediska. (Kadeřábková a Peková, 2012) Schéma příjmů a výdajů kapitálového rozpočtu je zachyceno v následujícím Obr. 2.

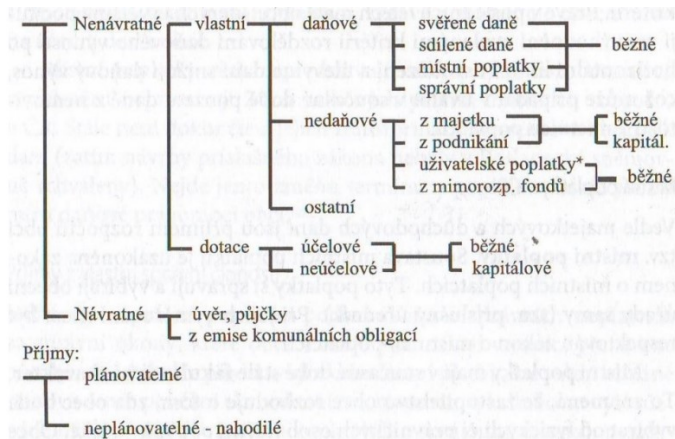
Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> – z prodeje majetku – kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy – příjmy z půjček apod. – příjmy z emise vlastních obligací – přebytek běžného rozpočtu – dary na investice apod. 	<ul style="list-style-type: none"> – na investice – kapitálové dotace jiným rozpočtům – na nákup obligací, akcií – poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky – splátky dříve přijatých půjček – krytí deficitu běžného rozpočtu

Obrázek 2 Schéma kapitálového rozpočtu (Provazníková, 2015)

2.6 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu představují finanční prostředky. Obce získávají příjmy z různých zdrojů, jako jsou daně, místní poplatky, dotace od státu a další příjmy. Tyto příjmy jsou poté použity na financování běžných výdajů a investičních akcí (Buchta, 2016).

Peková, Pilný a Jetmar (2012) uvádí, že se příjmy rozdělují podle různých kritérií na návratné a nenávratné, plánované a neplánované, vlastní a cizí, běžné a kapitálové, daňové a nedaňové. Podrobnější členění zobrazuje následující Obr. 3.

Obrázek 3 Schéma příjmů rozpočtu obce
(Peková, Pilný a Jetmar, 2012)

Pokud obec nemá dostatek finančních prostředků ke krytí svých potřeb, může využít návratných příjmů v podobě úvěrů a půjček (Kukalová a Pfeiferová, 2022).

Buchta (2016) charakterizuje návratné příjmy jako návratné prostředky v podobě úvěru nebo krajské či státní výpomoci bez úroků. Úroky z úvěru finančně zatěžují obcím současné a budoucí hospodaření. Provažníková (2015) doplňuje, že mezi základní návratné příjmy patří úvěry krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé k financování investic, příjmy z emise obligací a cenných papírů a výpomoc finančního charakteru od jiných subjektů. Krátkodobý úvěr slouží k překlenutí časového nesouladu mezi skutečným plněním příjmů a financováním běžných výdajů.

Za nejdůležitější zdroj financování se považují příjmy nenávratné, jež tvoří daňové a nedaňové příjmy a transfery. (Buchta, 2016) Tyto příjmy jsou vystihovány v následujících podkapitolách.

2.6.1 Daňové příjmy

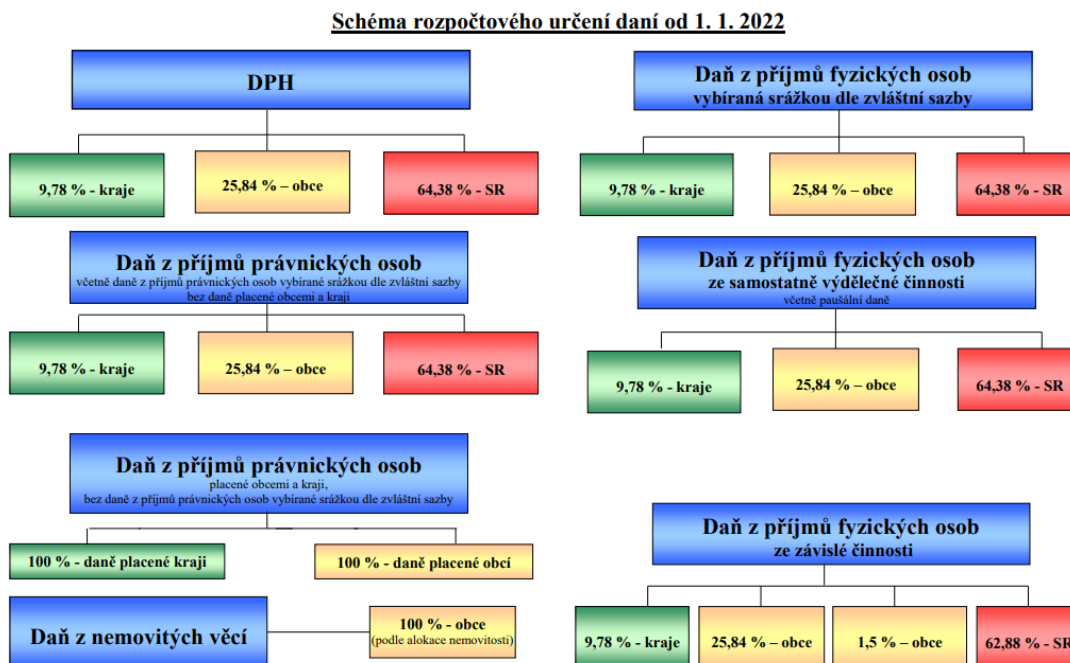
Daňové příjmy představují nejvýznamnější zdroj financování obcí, které patří mezi nenávratné a běžné příjmy. Tvoří okolo 60 % z celkových příjmů obce. Povinné náležitosti daní i jejich plnění jsou vymezeny v zákoně. Jsou to předmět, subjekt, základ daně, sazba, osvobození, splatnost a sankce (Kukalová a Pfeiferová, 2022). Odpovědný finanční úřad vybírá veškeré daně, poté je spravuje a rozesílá určeným obcím (Peková, Pilný a Jetmar, 2012). Daňové příjmy Provažníková (2016) rozlišuje na daně svěřené, sdílené a poplatky.

Svěřené daně jsou typické tím, že jsou upraveny zákonem, a proto obec nemůže uplatnit téměř žádnou daňovou pravomoc. Celý výnos ze svěřených daní plyne do rozpočtu obce, ale nikoliv do státního rozpočtu (Kukalová a Pfeiferová, 2022). Svěřené daně v obci zahrnují daň z nemovitých věcí a daň z příjmů právnických osob financované obcí a menší podíl na dani z příjmu samostatně výdělečné činnosti (Provazníková, 2015).

Výnos z **daně z nemovitých věcí** představuje 100% příjem do rozpočtu obce. Daň z nemovitých věcí tvoří daň ze staveb a pozemků nacházejících se na území obce. Obce mohou změnit koeficient této daně, a díky tomu jsou obce schopny ovlivnit výši svého výnosu (Peková, Jetmar a Toth, 2019). Sedmihradská (2015) doplňuje, že příjmy z nemovitých věcí jsou stabilní. Koeficienty, sazbu, základ daně a poplatníky vymezuje zákon o dani z nemovitých věcí. Výnos **daně z příjmů právnických osob** financované obcí činí 100 % příjem do rozpočtu dané obce (Kukalová a Pfeiferová, 2022).

Sdílené daně podle Provazníkové (2015) tvoří větší část v daňových příjmech a jsou také stanoveny zákonem, tudíž obce nemají téměř žádnou pravomoc. Princip sdílených daní je takový, že se obce o daňový výnos dělí s příjemci, kterými jsou státní nebo jiný veřejný rozpočet. Mezi tyto daně můžeme zařadit podle Kukalové a Pfeiferové (2022) daň z přidané hodnoty, důchodové daně (daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob) a od roku 2017 do sdílených daní patří i daň z hazardních her.

Prostřednictvím **rozpočtového určení daní** je vymezeno, jakým způsobem budou daně jednotlivých samospráv uloženy, jaký bude daňový základ a daňové sazby. Tímto se přerozdělí daňový výnos svěřených i sdílených daní, který plyne do příslušných veřejných rozpočtů (Lajtkepová, 2013). Zákon o rozpočtovém určení výnosů z některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům stanovuje procenta či postup podílu celostátního výnosu daní (Česko, 2000b). Každoročně aktualizovaná vyhláška o procentním podílu jednotlivých obcí upravuje konkrétní procenta podílu dané obce na výnosu daní a určuje se podle různých kritérií. Velikosti koeficientů a jednotlivá kritéria v obcích jsou: rozloha katastrálního území 3 %, počet obyvatel 10 %, počet dětí MŠ a žáků ZŠ 9 %, počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty 78 % (Pospíšil a Žufan, 2019). Schéma rozpočtového určení daní k roku 2022 uvádí Obr. 4.

Obrázek 4 Schéma rozpočtového určení daní k 1. 1. 2022 (Finanční správa, 2022)

Poplatky jsou dalším daňovým příjmem, i když není moc vysoký. Jsou děleny na místní poplatky a správní poplatky. **Místní poplatky** jsou stanoveny v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ale každá obec rozhoduje o tom, jaké poplatky budou v obci zavedeny a též může ovlivnit v jaké výši. Tyto obcí vybrané místní poplatky jsou uvedeny prostřednictvím obecně závazné vyhlášky (Peková, Pilný a Jetmar, 2012). Obce mohou vybírat podle zmíněného zákona tyto místní poplatky:

- „Poplatek ze psů.
- Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt.
- Poplatek za užívání veřejného prostranství.
- Poplatek ze vstupného.
- Poplatek z ubytovací kapacity.
- Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst.
- Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.
- Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace“ (Česko, 1990)

Správní poplatky slouží ke krytí nákladů týkajících se správních úkonů v obcích přenesené působnosti. Jejich výši a postup výpočtu definuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Mohou to být například poplatky za vydání oddacího listu, vystavení dokladů, povolení stavby, vyřazení vozidla z provozu atd. (Kukalová a Pfeiferová, 2022).

2.6.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy podle Buchty (2016) může obec značně ovlivnit na rozdíl od jiných příjmů. Kukalová a Pfeiferová (2022) uvádí ve své publikaci nedaňové příjmy. Jedná se o příjmy z prodeje a pronájmu majetku, příjmy z vlastního podnikání, poplatky za veřejné statky, příjmy z darů a výnosů ze sbírek, příjmy z obchodování s cennými papíry, přijaté sankční pokuty a příjmy z mimorozpočtových fondů.

2.6.3 Transfery a dotace

Obce se často potýkají s finanční nesoběstačností a nemohou se obejít bez přijímání dodatečných finančních prostředků z rozpočtové soustavy v podobě dotací neboli transferů, které představují jeden z nejdůležitějších zdrojů financování obcí (Peková, Jetmar a Toth, 2019).

Provazníková (2015) dělí dotace na **běžné**, které slouží k financování běžných provozních potřeb a **kapitálové**, zejména investiční dotace sloužící k zajištění standardu poskytovaných veřejných statků.

Buchta (2016) dělí dotace na **nárokové**, kdy obce na dotaci mají nárok a nemusí o ně žádat, jsou obcím zprostředkovány již při schvalování rozpočtu, a **nenárokové**, přičemž obce musí o dotaci požádat a splnit určitá kritéria.

Peková, Jetmar a Toth (2019) dotace dělí na **účelové a neúčelové**. Rozdíl mezi nimi je ten, že účelové dotace jsou poskytovány na přesně specifikované projekty s přesně definovaným cílem, zatímco neúčelové dotace nemají přesně specifické určení, ale měly by být použity efektivně. Účelové dotace se dělí na dotace se spoluúčastí, kdy příjemce obdrží částku a zbytek si financuje sám, a bez spoluúčasti, kdy příjemce obdrží celou částku.

Dotace se získávají ze státních rozpočtů, rozpočtových fondů, přerozdělováním dotací z krajů a z fondů EU (Provazníková, 2015). Transfery, které pramení ze státního rozpočtu se dělí na **příspěvek na výkon státní správy obcí** (zohledněna je působnost obce) a **ostatní dotace**. Ostatní dotace mají podobu investiční a neinvestiční. **Investiční** se

využívají například ke zkvalitňování veřejných služeb, výstavbě kanalizací, rekonstrukci silnic a k obnově ekologické stability krajiny. **Neinvestiční** se využívají například na uhrazení přímých nákladů na vzdělávání v podobě platů a pomůcek. Ostatní dotace poskytují zejména Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (Matej, 2017)

2.7 Výdaje rozpočtu obce

Výdaje rozpočtu obce jsou peněžní prostředky, kterými obce hradí své statky a služby, jež rozlišují v závislosti na specifických potřebách a prioritách dané obce. Ovlivněny mohou být ekonomickou situací, demografickými faktory, legislativou, prioritními oblastmi a nepředvídatelnými událostmi. (Kukalová Pfeiferová, 2022)

Výdaje se rozlišují z hlediska působnosti obce. Obce v rámci samostatné působnosti zodpovídají o vynaložených výdajích na vlastní činnost, přičemž stát na část výdajů poskytuje dotace. Obcemi jsou poskytovány především výdaje na školství, sociální a zdravotnickou péči, kulturu a sport, údržbu a provoz, bezpečnost, sanitární služby a odpadové hospodářství, infrastrukturu, pronájem a výstavbu bytů. Obcím v přenesené působnosti, na které jsou převedeny funkce státní správy jako je například stavební úřad, se na výdajích částečně podílí ústřední orgán (Kukalová a Pfeiferová, 2022).

Provazníková (2015) uvádí, že lze výdaje třídit do šesti skupin podle odvětví, které můžeme nalézt i na informačním portále Monitor Ministerstva financí. Odvětvové třídění šesti skupin a jejich oblasti výdajů zobrazuje Obr. 5.

Skupina výdajů	Výdajové oblasti
1. Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství	<ul style="list-style-type: none"> • obhospodařování půdního fondu • obhospodařování obecních lesů
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • provoz veřejné silniční dopravy • údržba silnic, chodníků, veřejných prostranství • zajišťování pitné vody • odvod a čištění odpadních vod • podpora rozvoje podnikání • sběr surovin
3. Služby pro obyvatelstvo	<ul style="list-style-type: none"> • základní a mateřské školy • kultura: divadelní činnost, knihovny, muzea, ochrana památek, sdělovací prostředky • podpora tělovýchovy a zájmových organizací • zdravotnictví (zřizování jeslí, nemocnic) • komunální služby: čistota obce, veřejná zeleň, veřejné osvětlení • bydlení: pronájem obecních bytů, výstavba nových bytů • životní prostředí: nakládání s odpady, péče o přírodu a krajinu, ochrana ovzduší (změny technologie vytápění)
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti	<ul style="list-style-type: none"> • některé sociální dávky • zřizování sociálních zařízení jako: domovy důchodců, domy s pečovatelskou službou, domovy pro matky s dětmi
5. Bezpečnost státu a právní ochrana	<ul style="list-style-type: none"> • civilní obrana • obecní policie • požární ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby	<ul style="list-style-type: none"> • zastupitelské orgány • činnost obecního úřadu • finanční operace

Obrázek 5 Odvětvové třídění výdajů (Provazníková, 2015, s. 196)

Kukalová a Pfeiferová (2022) a Provazníková (2015) se shodují na několika způsobech členění výdajů. Nejběžnější členění výdajů je na **běžné** a **kapitálové**. Druhové členění neboli členění podle rozpočtové skladby třídí výdaje podle 5. a 6. třídy. Ekonomické a sociální druhy výdajů spadají do třídění podle charakteru infrastruktury. Dle funkcí veřejných financí je lze třídit na alokační, redistribuční a stabilizační výdaje. Posledním rozlišením jsou plánované a neplánované výdaje, které se člení podle rozpočtového plánování.

Buchta (2016) uvádí, že **běžné** neboli neinvestiční výdaje financují opakující se statky a služby obce, přičemž zastávají rozhodující skupinu výdajů obce. Podle Kukalové a Pfeiferové (2022) se běžnými výdaji financují například platy zaměstnanců, nákup materiálu a služeb, sociální dávky atd. Nejvíce vynaložených výdajů plyne na činnost místní správy. Provazníková (2015) dodává, že se běžnými výdaji rozumí výdaje na neinvestiční nákupy, poskytnuté neinvestiční transfery, půjčky, dary, pokuty.

Charakteristikou **kapitálových** výdajů jsou neopakující se výdaje v podobě dlouhodobých jednorázových investic, které jsou prioritou obce. Cílem investičního projektu obce by mělo být zvelebení území obce a zkvalitnění života obyvatel (Hejduková, 2015). Jelikož tyto investice dosahují větších částek, jsou financovány především prostřednictvím

nenávratných, účelových dotací, přičemž obce musí výdaje pokrýt investičním úvěrem nebo půjčkou (Buchta, 2016). Nahodil (2014) uvádí, že kapitálové výdaje jsou opětovné investiční výdaje k pořízení hmotného a nehmotného majetku. Kukulová a Pfeiferová (2022) dodávají, že obce nejvíce vynakládají kapitálové výdaje na kanalizace a pozemní komunikace.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA SLAVKOV U BRNA

V této úvodní kapitole praktické části bude představeno a zhodnoceno město Slavkov u Brna prostřednictvím socioekonomické analýzy. Jednotlivé části analýzy představují demografické, sociální, ekonomické a ekologické charakteristiky a základní informace o městě. Socioekonomická analýza je zpracována na základě dat získaných z internetu a koncepčních materiálů města.

3.1 Charakteristika města Slavkov u Brna

Město Slavkov u Brna je obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností do jejíhož správního obvodu spadají obce Bošovice, Heršpice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Křenovice, Kobeřice u Brna, Lovčičky, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Otnice, Šaratice, Vážany nad Litavou, Velešovice, Zbýšov.

Město je zařazeno z hlediska klasifikace CZ-NUTS do pěti úrovní dle Tab. 1.

Tabulka 1 CZ-NUTS (Slavkov u Brna, 2019a; vlastní zpracování)

Status	Úroveň
NUTS 5	Město Slavkov u Brna
NUTS 3	Jihomoravský kraj
NUTS 4	Vyškov
NUTS 2	Jihovýchod
NUTS 1	Česká republika

Slavkov u Brna (německy Austerlitz) se nachází v Jihomoravském kraji, na pravém břehu říčky Litavy asi 20 km východně od Brna a spadá do okresu Vyškov. Jeho nadmořská výška je 211 m n. m a zaujímá rozlohu 14,95 km². Geografická poloha je dána zeměpisnými souřadnicemi 49°9'23.966 severní šířky a 16°52'39.278 východní délky. Celková výměra k 31. 12. 2021 je 15 770 ha, z níž nejvýznamnější část tvoří zemědělská půda 11 064 ha. Lesní pozemky činí 2 759 ha a zastavěné plochy je nejméně, a to 347 ha. (Slavkov u Brna, 2019a)

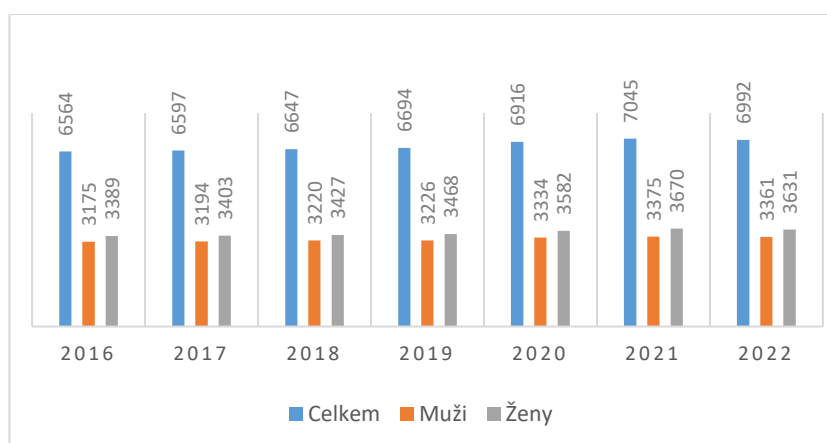
Město Slavkov u Brna vzniklo kolonizací Řádu německých rytířů, kteří postupně postavili řádovou komendu. První písemná zmínka o městě je datována k roku 1237, která se objevuje

v listině Václava I. Král Václav IV. udělil listinou z roku 1416 městu pečeť a znak. Znak je nejstarším znakovým privilegiem v českých zemích a používá se v nezměněné podobě dodnes. Nejvíce se město proslavilo bitvou u Slavkova neboli bitvou tří císařů. (Slavkov u Brna, 2019a)

3.2 Obyvatelstvo a bydlení

Ve městě Slavkov u Brna bylo k 1. 1. 2022 evidováno 6 992 obyvatel, z toho 3 631 žen a 3 361 mužů.

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatelstva znázorňuje níže vložený Obr. 6, data vychází z 1. ledna daného roku.

Obrázek 6 Vývoj počtu obyvatel v letech 2016-2022 (ČSU, 2022a; vlastní zpracování)

Z Obr. 6 vyplývá, že za sledované období celkový počet obyvatel pomalu rostl. Změna nastává v roce 2022, kdy se celkový počet poprvé snížil o 53 obyvatel oproti předchozímu roku. Z hlediska pohlaví převládá počet žen nad počtem mužů ve všech sledovaných letech. V letech 2016–2022 se celkově jedná o nárůst počtu obyvatel v absolutní hodnotě 428 obyvatel, z toho o 186 mužů a 242 žen.

Město Slavkov u Brna sleduje důležité demografické události k 31. 12. 2021. Živě narozených bylo 101, z toho 54 chlapců a 47 dívek. Vyplývá z toho, že index přírůstku obyvatelstva je kladný. Celková potratovost byla 13, o 13 méně než v předchozím roce. Zemřelých bylo 73 obyvatel, nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci oběhové soustavy. Sňatků se konalo 35 a rozvodů 19. (ČSÚ, 2022a)

Tabulka 2 Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2021 (ČSU, 2022a; vlastní zpracování)

Věková skupina	Muži	Ženy	Obě pohlaví
0–14	678	674	1352
15–64	2137	2192	4329
65+	546	765	1311

Na základě výše uvedené Tab. 2 lze konstatovat, že největší zastoupení obyvatel z hlediska věkového složení zastupují občané ve věku 15–64 let s celkovým počtem 4 329 obyvatel. Druhou nejpočetnější skupinu zastupují děti do 14 let včetně s počtem 1352 a nejmenší skupinu obyvatel zastupují lidé starší 65 let s počtem 1311.

Údaje o migračním saldu k 31. prosince 2021 poskytuje následující Tab. 3.

Tabulka 3 Saldo migrace k 31. 12. 2021 (ČSU, 2022a; vlastní zpracování)

Pohlaví	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace
Muži	95	74	21
Ženy	114	109	5
Celkem	209	183	26

Za rok 2021 se přistěhovalo celkem 209 osob, z toho 114 žen a 95 mužů. Vystěhovalo se 183 osob, z toho 109 žen a 74 mužů. Na základě těchto dat můžeme říct, že migrační saldo je kladné s celkovým přírůstkem 26 osob (ČSÚ, 2022a).

Město Slavkov u Brna patří mezi obce, které v roce 2022 nabídlo pomoc uprchlíkům z Ukrajiny zasažené válkou. Příliv nových obyvatel vytváří budoucí nedostatek veškeré infrastruktury (Slavkov u Brna, 2019a).

V obytné zástavbě města Slavkov u Brna se nachází celkem 193 bytových domů a 1 211 rodinných domů. Data jsou získána k poslednímu sčítání lidu roku 2021. Tab. 4 udává počet dokončených bytů v letech 2017-2021, přičemž bylo ve městě dokončeno nejvíce bytů v roce 2018 (ČSÚ, 2022b).

Tabulka 4 Dokončené byty v letech 2017-2021 (ČSU, 2022b; vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
Dokončené byty	97	254	176	172	180

Město Slavkov u Brna vlastní 40 budov, z toho 18 bytových domů. Bytové domy se nachází ve čtyřech obytných lokalitách. Jedna z lokalit je historické centrum města, kde se nachází budovy, které se považují za kulturní památky, tudíž jejich většina není zrekonstruována (Slavkov u Brna, 2019a).

Ve městě Slavkov u Brna je nyní pouze omezené množství ploch vhodných k výstavbě bytových a rodinných domů. V současné době se uvažuje nad stavební uzávěrou ve dvou lokalitách, především kvůli nedostatku míst ve školách (Slavkov u Brna, 2019a).

3.3 Státní správa a samospráva

Na úseku ORP Slavkov u Brna zajišťuje výkon státní správy městský úřad, jenž sídlí ve třech budovách na Palackého náměstí. MěÚ svoji činnost řídí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (§ 64, § 66, § 109 odst. 3) a dalšími souvisejícími právními předpisy (Slavkov u Brna, 2019a).

MěÚ je tvořen starostou, místostarostkou, tajemníkem a úředníky. V roce 2022 byl znovu zvolen do funkce starosta Bc. Michal Boudný, který byl starostem již dvě volební období, místostarostkou je nyní Ing. Marie Jedličková (Slavkov u Brna, 2019a).

Nejvyšším orgánem města je zastupitelstvo, které je složeno z 15 členů volených na 4 roky. Rada města je výkonným orgánem v samostatné působnosti a jejich členy volí zastupitelstvo města. Rada ve městě Slavkov u Brna má 5 členů. Radu města tvoří starosta města, místostarostka a další 3 radní. Rada města pro výkon své funkce zřídila komisi pro životní prostředí, komisi pro kulturu a zahraniční vztahy, komisi pro sport a volný čas, komisi redakční rady Slavkovského zpravodaje, komisi bytovou a sociální (Slavkov u Brna, 2019b).

Jako obec přenesené působnosti zřizuje městský úřad následující odbory: odbor vnějších vztahů, živnostenský úřad, odbor správních činností, finanční odbor, stavební úřad, odbor územního plánování a životního prostředí, odbor sociálních věcí, odbor správy budov a tepelného hospodářství (Slavkov u Brna, 2019b).

V historickém centru město vlastní budovy, kterými jsou 3 budovy městského úřadu, Panský dům, kulturní dům Bonaparte, 5 bytových domů a spořitelna. Téměř všechny budovy jsou staré a potřebují rekonstrukci. Dále městu patří zámek, dvě základní školy, umělecká škola, mateřská škola, společenské centrum Bonaparte, penzion se specifickým určením chráněného bydlení, koupaliště, stadion, poliklinika, požární zbrojnice, kotelná Zlatá Hora, tělocvična, správní budova. Z toho jsou větší pronajímané nebytové prostory poliklinika a společenské centrum Bonaparte. (Slavkov u Brna, 2019b)

3.4 Vnější vztahy

Město Slavkov u Brna spadá do mikroregionu Ždánický les a Politaví spolu s dalšími 26 obcemi, jehož hlavní účel je ochrana a prosazování společných zájmů členských obcí. Cílem tohoto mikroregionu je zkvalitnění veřejné správy a služeb, zlepšení informovanosti a přístup k veřejným službám. Dále realizace projektů k rozvoji celého regionu pomocí sdílení prostředků jednotlivých obcí, které do mikroregionu spadají (Ždánický les a Politaví, 2021).

Město je členem následujících sdružení, svazků a společenství:

- Sdružení obcí a měst jižní Moravy – instituce pro regionální rozvoj a rozvoj vnějších vztahů s Jihomoravským krajem;
- Slavkovské bojiště Austerlitz – na základě dotací propagace a organizace výroční akce;
- Mohyla míru Austerlitz – regionální rozvoj, záchrana a rozvoj kulturních, krajinných památek;
- Vodovody a kanalizace Vyškov – služby s vodním hospodářstvím;
- Respono – svoz a likvidace odpadu (Slavkov u Brna, 2019a)

V současné době má Slavkov u Brna pět partnerských zahraničních měst. Město, se kterým uzavřelo město Slavkov u Brna první smlouvu o partnerské spolupráci byl francouzský Darney v roce 1987. Dále v roce 1991 byla uzavřena smlouva s polským Slawkow a poté v roce 1995 s nizozemským městem Zeist. O několik let později roce 1999 podepsalo smlouvu s rakouským městem Horn. V roce 2011 bylo podepsáno Memorandum partnerství s chorvatským městem Pag a obcí Poveljana. (Slavkov u Brna, 2019a)

Partnerství těchto mezinárodních měst představuje porozumění mezi národy, kulturami, podpora a integrace EU. Slavkov u Brna se účastní mezinárodní akce „Setkání Slavkovů“. Význam má v nejrůznějších oblastech týkající se fungování samosprávy, rozvoje měst, cestovního ruchu a životního prostředí, školství a sociální oblasti, navazování společenských, sportovních a kulturních kontaktů. Pozitivní přínos ekonomického rozvoje a celkově výměna zkušeností zahraničních měst. (Slavkov u Brna, 2019b)

3.5 Občanská vybavenost a služby

Město Slavkov u Brna dbá na výchovu dětí a zajišťuje kvalitní školství. Ve městě Slavkov u Brna jsou dvě mateřské školy, dvě základní školy s 1. a 2. stupněm, základní umělecká škola, škola v oboru středních odborných a praktických škol, základní a praktická škola pro děti se zdravotním postižením. Základní a mateřské školy navštěvují i děti z okolních obcí, jejichž kapacita je zcela vyčerpána. (Slavkov u Brna, 2019b).

Město je vybaveno poliklinikou, lázeňským domem, a k dispozici je i několik lékáren. Současně je ve městě několik ordinací praktického lékaře pro dospělé a několik ordinací praktických lékařů pro děti a dorost. Dále jsou ve městě stomatologické ambulance a odborné ambulance, jako jsou alergologie, chirurgie, logopedie, gynekologie, nefrologie, ortopedie, psychiatrie, urologie atd. Vzhledem k narůstajícímu počtu obyvatel je počet lékařů nedostatečný (Slavkov u Brna, 2019b).

Město zajišťuje sociální služby. Jako jedna skupina sociálních služeb jsou služby pro seniory a postižené. Spadá do ní centrum denních služeb Slavkov u Brna, charitní pečovatelská služba, charitní poradna Bučovice a Slavkov u Brna. Dále jsou služby prorodinné, patří do nich sociálně aktivizační služby Piafa Vyškov, charitní poradna Bučovice a Slavkov u Brna a Dotyk II., raná péče. Další navazující sociální služby jsou Klára pomáhá, Persefona, Bílý kruh bezpečí, Podané ruce a Spondea (Slavkov u Brna, 2019b).

O bezpečnost, ochranu života a majetku občanů města Slavkov u Brna se stará městská policie a hasičský záchranný sbor. Město nabízí občanům nejrůznější služby. Poskytuje tři velké supermarkety, dvě čerpací stanice, bankomaty, taxislužbu, autoškolu, cestovní agenturu. Ve městě poskytují živnostníci služby, jako je autoservis, opravy jízdních kol, kadeřnictví, kosmetické salony, masáže. Maloobchodníci poskytují menší obchody s potravinami, se zdravou výživou, masny, drogerie, prodejny s obuví a oblečením, optiky, květinářství, obchody s nábytkem a další. Stravovacích služeb je ve městě dostatek, je zde několik restaurací, kaváren, barů, vinotéka a Slavkovský pivovar. Lidé se mohou stravovat

i na základní škole a střední škole, kde jsou obědy v určité době vymezeny i pro veřejnost. Finanční služby lze využít na náměstí, kde se nachází pošta, pobočky bank a pojišťovny. Ve městě současně funguje 7 ubytovacích zařízení, dohromady s kapacitou 223 lůžek, které pokrývají základní poptávku návštěvníků. (Slavkov u Brna, 2019b)

3.6 Trh práce a ekonomická situace

Nezaměstnanost prezentuje ekonomickou úroveň města. Podíl nezaměstnaných osob je nejdůležitějším ukazatelem na trhu práce a udává podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2021 ve městě Slavkov u Brna je 2,41 % a lze tedy říct, že se jedná o velmi nízkou hodnotu, která je skoro na stejné úrovni podílu nezaměstnaných osob v okrese Vyškov, který činil 2,36 %. V porovnání s průměrem Jihomoravského kraje si i v tomto ohledu vede Slavkov u Brna velmi dobře, protože podíl nezaměstnaných osob celého JK je 4,02 %. (ČSÚ, 2023)

Údaje o podílu nezaměstnaných osob, počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let a počtu volných pracovních míst během let 2017-2021 uvádí následující Tab. 5.

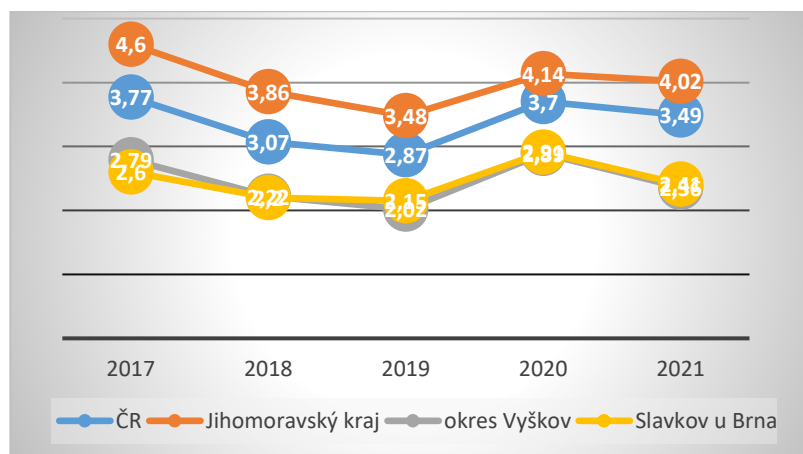
Tabulka 5 Přehled údajů o nezaměstnanosti v letech 2017-2021 (ČSÚ, 2022b; vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
Podíl nezaměstnaných osob (v %)	2,60	2,20	2,15	2,91	2,41
Dosažitelní uchazeči	392	331	325	446	371
Volná pracovní místa	202	331	470	434	419

Na základě dat v Tab. 5 vidíme, že podíl nezaměstnaných osob během sledovaných let klesal kromě roku 2020, kdy podíl stoupl a dosáhl nejvyšší hodnoty 2,91 %, poté klesl k hodnotě 2,41 %. Nejvíce volných pracovních míst za sledované období bylo v roce 2019. Dosažitelných uchazečů bylo za sledované období v roce 2020.

Níže vložený Obr. 7 znázorňuje vývoj podílu nezaměstnaných osob ve Slavkově u Brna ve srovnání s podílem nezaměstnaných osob v okrese Vyškov, Jihomoravském kraji a celé České republice v průběhu let 2017-2021, údaje jsou uvedeny v procentech k 31.12. daného roku. Po celé období lze sledovat vzájemné prolínání křivek města Slavkov u Brna a okresu

Vyškov. V roce 2017 a 2018 byl podíl nezaměstnaných osob ve městě Slavkov u Brna v porovnání s ČR, JK a okresem Vyškov o několik procentních bodů nižší. Od roku 2019 byl podíl nezaměstnaných osob ve městě stále výrazně nižší než v ČR a JK, a nevýrazně vyšší oproti podílu v okrese Vyškov. Částečným řešením nezaměstnanosti je maximální využití služeb Úřadu práce, absolvování rekvalifikačních kurzů, zvýšení jejich nabídky a také lepší podmínky pro rozvoj podnikání.

Obrázek 7 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v letech 2017-2021 v % (ČSÚ, 2023; vlastní zpracování)

Podle dat z ČSÚ je ve městě Slavkov u Brna celkově 1 747 ekonomických subjektů k datu 31.12.2022. Počet fyzických osob činí 1 348, převládají nad osobami právnickými s počtem 399. Nejvíce fyzických osob je podnikajících dle živnostenského zákona, s počtem 1 259 osob. Z právnických osob jsou převážně obchodní společnosti a je jich z celkového počtu PO zaznamenáno 236 (ČSÚ, 2023).

Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti dle CZ-NACE k 31.12.2021 převažuje převážně průmysl se 17,9 %. Poté následuje odvětví obchod 16,9 %, stavebnictví 16,1 %, zemědělství 3,8 %, ubytování, stravování a pohostinství s 3,3 %. (ČSÚ, 2022b)

Významní zaměstnavatelé ve městě dle počtu zaměstnanců je Lohmann & Rauscher, LIKO-S, a AUTO – BAYER. Ve městě působí zejména malé a střední podniky. (Slavkov u Brna, 2019a)

3.7 Kultura, sport a cestovní ruch

Město každoročně pořádá celou řadu kulturních, společenských i sportovních událostí, které představují poutavou nabídku rovněž v oblasti cestovního ruchu. Tyto akce a aktivity přispívají ke zvyšování návštěvnosti. Na zámku najdeme turistické informační centrum. (Slavkov u Brna, 2019b)

Sport, důležitý pro zdraví občanů, je ve městě velmi rozšířen. Ke sportovním aktivitám slouží atletický areál, fotbalové hřiště, golfové hřiště, posilovna, hala, tenisové, volejbalové a nohejbalové kurty, v letních měsících koupaliště a plážové volejbalové kurty. Ve městě působí několik sportovních spolků, florbalový, atletický, taneční, badmintonový, fotbalový, golfový spolek, český skaut, motoklub, rybářský svaz, jóga a pétanque (Slavkov u Brna, 2019a).

Kulturní život ve městě je značně bohatý nejen pro občany Slavkova u Brna, ale také pro turisty. Město se může pyšnit barokním zámekem s obrovskou zámeckou zahradou. Na zámku se provádí kostýmované a všední prohlídky, kde si lidé mohou prohlédnout barokní umění. V zámecké zahradě se pořádají koncerty a festivaly, čokofest, food festival, divadla, letní kino, výstavy a trhy. Každoročně se ve Slavkově u Brna slaví výročí bitvy tří císařů a konají se hody. Město nabízí občanům i turistům za poplatek parkoviště nedaleko zámku (Slavkov u Brna, 2019a).

Mezi kulturní spolky patří sbor s klasickou hudbou Profil Collegium musicale bonum, divadelní spolek a další. Spolků pro volnočasové aktivity je několik, například Dům dětí a mládeže a komunitní centrum Korálky organizují kroužky jak pro děti, tak i aktivity pro dospělé a seniory. Mezi vzdělávací akce pořádané v knihovně se řadí například čtení a různé workshopy. Významným spolkem je Austerlitz Adventure, jenž pořádá společenské a sportovní akce, jako je například lampionový průvod, zimní stanování, běh Slavkovem a triatlon. Město Slavkov u Brna pořádá pro děti příměstské tábory. (Slavkov u Brna, 2019a)

3.8 Technická infrastruktura

Město Slavkov u Brna zřizuje příspěvkovou organizaci Technické služby města Slavkov u Brna, která se stará o údržbu města.

Městu zabezpečuje vodovodní a kanalizační síť společnost Vodovody a kanalizace města Vyškov, a.s. Stoková síť je rozdělena řekou na dvě části, přičemž jedna část je převážně

průmyslová. Pitná voda pro veřejnost je zaopatřena ze skupinového vodovodu Vyškov, ze zdrojů podzemních vod v Rašovicích a upravenou povrchovou vodou z nádrže v Opatovicích. Vodovodní síť je uspokojující, vodovod je rozdělen do tří tlakových pásem (Slavkov u Brna, 2019b).

Dodávku elektrické energie pro město poskytuje společnost ČEPS. Z rozvodny v Sokolnicích u Brna je napojeno nadzemní vedení, které vede do rozvodny Slavkova u Brna. Vnější část města je zásobena nadzemním vedením a v zastavěné části města vede podzemní vedení. Rozvodová síť je v dobrém stavu, přičemž lze podle aktuální potřeby její stav posílit nebo rozšířit (Slavkov u Brna, 2019b).

Město Slavkov u Brna provozuje plynové kotelny, které vytápí 9 oblastí, např. dům s pečovatelskou službou, polikliniku, společenský dům a bytové domy. Ve městě jsou rozmístěny plynovody VVTL a VTL (Slavkov u Brna, 2019b).

Telekomunikační technologie na území města jsou na značně dobré úrovni. Signál mobilních operátorů pokrývá téměř celé území města. K internetu se lze připojit bezdrátově prostřednictvím WIFI nebo pomocí pevných sítí (Slavkov u Brna, 2019b).

3.9 Životní prostředí

Životní prostředí města Slavkov u Brna je kvalitní. Technické služby města zajišťují údržbu zeleně a veřejného prostranství. Největší zastoupení z celkové rozlohy má zemědělská půda 71,4 %, plocha lesa zabírá pouze 1,5 %. Ve městě je významné množství zeleně, mezi nejvýznamnější patří zámecký park s alejí, zahrádkářské kolonie a golfové hřiště. V současné době ve městě můžeme najít okolo 2000 stromů (Slavkov u Brna, 2019b).

Životní prostředí města je ohroženo měnícími se klimatickými změnami, které souvisí se suchem a záplavami, také s přibývajícím průmyslem a automobilovou dopravou. Zemědělská půda vykazuje negativní zásahy do krajiny (Slavkov u Brna, 2019b).

Ve městě Slavkov u Brna je zajištěno odpadní hospodářství prostřednictvím firmy Respono. Poplatek za svoz komunálního odpadu platí občané 1x do roka, pomocí internetového portálu občana na webových stránkách města nebo na pokladně MěÚ. Město má zřízený Sběrný dvůr a kompostárnu. Ve městě se nachází 28 míst, kde jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad. K dispozici jsou kontejnery na papír, sklo, plasty, textil a elektroodpad (Slavkov u Brna, 2019b).

Vodní hospodářství ve městě tvoří 31,8 ha. V rámci protipovodňového plánu byla ve městě dokončena opatření pro určité oblasti. Zásobování požární vodou je zajištěno pomocí hydrantů (Slavkov u Brna, 2019b).

3.10 Dopravní infrastruktura

Město Slavkov u Brna je svojí polohou široce dostupné. Spojení s okolními obcemi i vzdálenějšími městy zajišťuje automobilová a veřejná doprava autobusová, železniční a taxislužba. Letiště Brno se nachází ve vzdálenosti 15 km od města Slavkov u Brna (Slavkov u Brna, 2019b).

Nejdůležitější silnicí, která vede kolem Slavkova u Brna je dálnice D1 spojující Prahu, Brno a Ostravu. Dále městem procházejí nadřazené komunikace I/50 Holubice – Slavkov u Brna – Uh. Hradiště – Trenčín (Slovensko) a I/54 Slavkov u Brna – Žarošice – Kyjov – Veselí nad Moravou – Strání – (Slovensko). Silniční síť poté doplňují silnice II. a III. a IV. třídy (Slavkov u Brna, 2019b).

Ve městě je vybudovaný obchvat, který odklání dopravu a lehce zmírňuje intenzitu dopravy v centru města, bohužel se na obchvatu tvoří kolony. Přetíženost komunikací je stálý problém a s rostoucím počtem obyvatel lze konstatovat, že se intenzita dopravy bude nadále zvyšovat. Město dbá na zkvalitnění a zlepšení dopravní infrastruktury, během několika let vybuodovalo a opravilo několik komunikací. Pro bezpečí na komunikacích byl zajištěn radar (Slavkov u Brna, 2019b).

Veřejná doprava je na kvalitní úrovni a je zabezpečena obstojná dopravní obslužnost. Na území města Slavkov u Brna se nachází autobusové nádraží a železniční nádraží. Veřejnou dopravu regionálních autobusů a železniční dopravy zajišťuje Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje (IDS JMK). Hromadná doprava osob je provozována společností KORDIS, spol. s r.o. Dopravu ve městě zajišťují i mezinárodní autobusy a osobní a spěšné vlaky. Vybavenost zastávek je ve městě různá, některé mají přístřešek a jiné pouze tabuli s jízdním řádem (Slavkov u Brna, 2019b).

Ve Slavkově u Brna od roku 2019 funguje senior taxi. Službu mohou využít osoby starší 65 let nebo držitelé průkazu ZTP(P) s trvalým pobytem ve městě. Taxi jezdí ve všední dny a využívá se především na cestu k doktorům (Slavkov u Brna, 2019b).

Nabídka parkovacích míst je zajištěna odstavnými a parkovacími stáními na místních komunikacích a parkovištích. Některá parkovací místa jsou zpoplatněna. Nedostatek

parkovacích míst je zejména v okolí autobusového nádraží, náměstí, zdravotního střediska a škol (Slavkov u Brna, 2019b).

Město Slavkov u Brna vlastní několik automobilů, z toho je jedno auto elektromobil CityGo. Ve městě se nachází 2 rychlonabíjecí stanice pro elektromobily u velkoobchodu LIDL.

Městem Slavkov u Brna vede cyklotrasa a cyklostezka. Cyklotrasa vede z obce Prace přes Slavkov u Brna dále do Bučovic. Autobusové a vlakové zastávky v blízkosti cyklotrasy jsou její výhodou, přičemž nevýhodou této cyklotrasy je nadměrná intenzita dopravy na komunikacích, tvoření kolon, nadměrného hluku a výfukových zplodin, které nevyhovují cyklistům a obyvatelům města. Cyklostezka byla v roce 2018 postavena zcela nová. Cyklostezka začíná ve Slavkově u Brna, vede k Hodějicím a přispívá k podpoře cestovního ruchu a životního prostředí (Slavkov u Brna, 2019b).

3.11 SWOT analýza

Socioekonomická analýza města Slavkov u Brna byla zpracována do SWOT analýzy, v níž bylo ze zjištěných informací o obci stanoveno vnitřní a vnější prostředí. Vnitřní prostředí bylo rozděleno na silné a slabé stránky. Vnější prostředí bylo definováno v příležitostech a hrozbách. SWOT analýza je uvedena v Tab. 6.

Tabulka 6 SWOT analýza (Vlastní zpracování)

VNITŘNÍ	<p>STRENGTHS (silné stránky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • růst obyvatel • výhodná poloha města • historické centrum, zámek • zajištění sociální péče • služba Senior TAXI • středisko volného času • dostatečné sportovní využití • pravidelné kulturní akce • nízký podíl nezaměstnaných osob • technická infrastruktura • dopravní dostupnost • cyklostezka • protipovodňový plán 	<p>WEAKNESSES (slabé stránky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná kapacita mateřských a základních škol • parkování • nadměrná intenzita dopravy • chátrající památkové budovy v centru • MÚ rozmístěn ve třech budovách • nedostatečné místo pro výstavbu nové obytné zóny • nedostatek lékařů
VNĚJŠÍ	<p>OPPORTUNITIES (příležitosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • příliv nových ekonomicky aktivních obyvatel • vybudování základní školy • vybudování mateřské školy • rekonstrukce památkových budov • využívání vypsanych dotací • rozvoj spolupráce s okolními obcemi 	<p>THREATS (hrozby)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná technická a dopravní infrastruktura • stárnutí obyvatelstva • nedostatek financí na údržbu a obnovu památkových budov • nárůst cen • ekonomická krize • uprchlická krize

4 FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA SLAVKOV U BRNA

Tato kapitola poskytuje přehled hospodaření města Slavkov u Brna v letech 2018-2022, přičemž závěrečný účet roku 2022 zatím není hotov. Analýza hospodaření je prováděna na základě rozboru rozpočtů obce a použití vybraných ukazatelů finanční analýzy. Data pro analýzu jsou získávána ze závěrečných účtů obce, internetových stránek obce a informačního portálu Monitor Ministerstva financí, kde jsou zveřejněny údaje o rozpočtech města a výkazech.

4.1 Vybrané ukazatele finanční analýzy

Ukazatele finanční analýzy představují prostředek pro zhodnocení finančního hospodaření obce. V této části budou vypočítány a rozebrány vybrané ukazatele obce, které stanovují platební schopnost obce neboli likviditu a zadlužení.

4.1.1 Ukazatel běžné likvidity

Ukazatel běžné likvidity slouží k vyjádření platební schopnosti obce a uvádí kolikrát obec dokáže pokrýt svými oběžnými aktivy své krátkodobé závazky. Doporučená hodnota je v rozmezí 1,5 – 2,5. Vyšší hodnota snižuje riziko platební neschopnosti. Jestliže je nižší než 1, značí tento ukazatel platební neschopnost a obec musí financovat své krátkodobé závazky prodejem dlouhodobého majetku (Sedmíhradská, 2015). Hodnota ukazatele je vyjádřena v absolutních číslech.

Běžná likvidita = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Tabulka 7 Běžná likvidita v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva v tis. Kč	91 685,14	170 449,53	281 753,80	148 564,11	183 532,44
Krátkodobé závazky v tis. Kč	59 547,90	126 743,43	141 619,12	43 020,80	43 159,06
Běžná likvidita	1,54	1,34	1,99	3,45	3,34

Na základě výpočtů Tab. 7 lze konstatovat, že město Slavkov u Brna mělo ve všech sledovaných letech běžnou likviditu vyšší než 1. V letech 2021 a 2022 hodnoty dokonce

převýšily doporučenou hodnotu, což znamená že je město velmi likvidní a je schopno hradit své krátkodobé závazky z oběžných aktiv.

4.1.2 Ukazatel okamžité likvidity

Ukazatel okamžité likvidity slouží k vyjádření schopnosti dostát krátkodobým závazkům prostřednictvím pohotových platebních prostředků. Doporučená hodnota by se měla pohybovat v absolutních číslech mezi 0,2 až 0,5 (Knápková a kol., 2017).

Okamžitá likvidita = krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky

Tabulka 8 Okamžitá likvidita v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Krátkodobý finanční majetek v tis. Kč	75 545,75	102 064,60	146 655,23	118 429,51	151 858,68
Krátkodobé závazky v tis. Kč	59 547,90	126 743,43	141 619,12	43 020,80	43 159,06
Okamžitá likvidita	1,27	0,81	1,04	2,75	3,52

Podle výpočtu v Tab. 8 vidíme, že město Slavkov u Brna v letech 2018-2022 vykazuje vyšší, než jsou doporučené hodnoty okamžité likvidity, což vyjadřuje schopnost uhradit své krátkodobé závazky okamžitě pomocí hotovosti. Nejvyšší hodnota ukazatele byla zaznamenána v roce 2022 a to 3,52.

4.1.3 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Tento ukazatel zadluženosti obce vyjadřuje míru krytí cizích zdrojů celkovým majetkem, který je počítán v procentech. Doporučovaná výsledná hodnota podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům by neměla přesáhnout 25 %. (Ministerstvo financí ČR, © 2012).

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%) = (cizí zdroje / aktiva celkem) * 100

Tabulka 9 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
CZ v tis. Kč	93 349,3	155 062,2	164 598,9	61 236,0	56 941,8
Aktiva celkem v tis. Kč	986 967,0	1 154 446,4	1 276 529,1	1 206 748,0	1 274 191,4
Podíl CZ k celk. aktiv. %	9,46	13,43	12,90	5,07	4,47

Z Tab. 9 je zřejmé, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům města Slavkova u Brna ve sledovaných letech nepřekročil stanovenou hranici 25 %, což představuje minimální riziko z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability. Nejvyšší hodnotu ukazatele mělo město v roce 2019 s hodnotou 13,43 %. Bylo to způsobeno zejména krátkodobými přijatými zálohy na transfery a krátkodobými závazky vůči dodavatelům. Dluh výrazně klesl v roce 2021 oproti předešlým rokům, kdy došlo k vyúčtování investičních dotací od Ministerstva pro místní rozvoj ČR na obnovu zámku.

4.1.4 Koeficient samofinancování

Dalším ukazatelem zadluženosti je koeficient samofinancování, který se vyjadřuje v procentech. Tento koeficient znázorňuje nakolik je obec samostatná a schopna financovat své potřeby z vlastních zdrojů. (Otrusilová, 2011)

Koeficient samofinancování (%) = (vlastní kapitál / celková aktiva) * 100

Tabulka 10 Koeficient zadluženosti v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní kapitál v tis. Kč	893 617,75	999 384,23	1 111 930,19	1 145 511,97	1 217 279,60
Aktiva celkem v tis. Kč	986 967,04	1 154 446,39	1 276 529,13	1 206 747,99	1 274 191,44
Koeficient samofin. %	90,54	86,57	87,11	94,93	95,53

Výše uvedená Tab. 10 znázorňuje vysoké koeficienty samofinancování ve sledovaných letech. Město Slavkov u Brna je z velké části samostatné a používá k financování svých potřeb především vlastní zdroje.

4.1.5 Cizí zdroje na 1 obyvatele

Cizí zdroje na 1 obyvatele je posledním vybraným ukazatelem zadluženosti, který vyjadřuje podíl dluhů města na 1 obyvatele.

Cizí zdroje na 1 obyvatele = cizí zdroje / počet obyvatel

Tabulka 11 Podíl cizích zdrojů na 1 obyvatele v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí zdroje v tis. Kč	93 349,29	155 062,16	164 598,94	61 236,02	56 941,84
Počet obyvatel	6 647	6 694	6 916	7 045	6 992
Celková zadluženost na 1 obyvatele v Kč	14 044	23 164	23 800	8 692	8 144

Tab.11 udává přepočítaný dluh na 1 obyvatele. V roce 2020 byla hodnota dluhu na 1 obyvatele nejvyšší, poté nastal pokles, přičemž byl v roce 2022 dluh na 1 obyvatele nejmenší.

4.2 Analýza rozpočtů města

V této podkapitole bude znázorněn rozdíl schválených rozpočtů od skutečného plnění města Slavkov u Brna ve sledovaných letech 2018–2022. Zmíněn je i rok 2023, který byl schválen v prosinci v roce 2022. Přehled je zaměřen na celkové příjmy a celkové výdaje, kdy příjmová část zahrnuje příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Část výdajová zahrnuje běžné a kapitálové výdaje. Rozdíl mezi příjmy a výdaji představuje ukazatel saldo rozpočtu, jehož vývoj bude také vyobrazen. Data jsou získána z portálu Monitor Ministerstva financí a ze závěrečných účtů města.

Data o schváleném rozpočtu a skutečnosti města Slavkov u Brna ke konci daného rozpočtového roku ve sledovaném období podávají Tab. 12 a Tab. 13.

Tabulka 12 Analýza schválených rozpočtů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy	145 273	203 356	195 718	172 361	175 727
Výdaje	145 273	198 084	206 814	231 628	207 656
Saldo	0	5 272	-11 096	-59 267	-28 929

Tabulka 13 Analýza skutečných rozpočtů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy	199 353	269 070	223 016	227 709	283 341
Výdaje	219 533	207 597	181 512	245 855	237 569
Saldo	-20 180	61 473	41 504	-18 146	45 772

Z Tab. 12 a Tab. 13 vyplývá, že rozpočet na rok 2018 byl schválen zastupitelstvem jako vyrovnaný, s příjmy i výdaji ve výši 145 273 tis. Kč. Skutečné příjmy činily 199 353 tis. Kč a byly vyšší o 37 % než schválené. Výdaje skutečné byly vyšší o 51 % než schválené a jejich výše dosáhla 219 533 tis. Kč. Tudíž se skutečné saldo rozpočtu vykazovalo jako záporné a skutečný rozpočet byl schodkový ve výši 20 180 tis. Kč. Bylo to způsobeno tím, že město začalo čerpat úvěr na předfinancování dotačních projektů. Zejména projekty na „Zpřístupnění valů zámku“ a „Obnova zámecké zdi“.

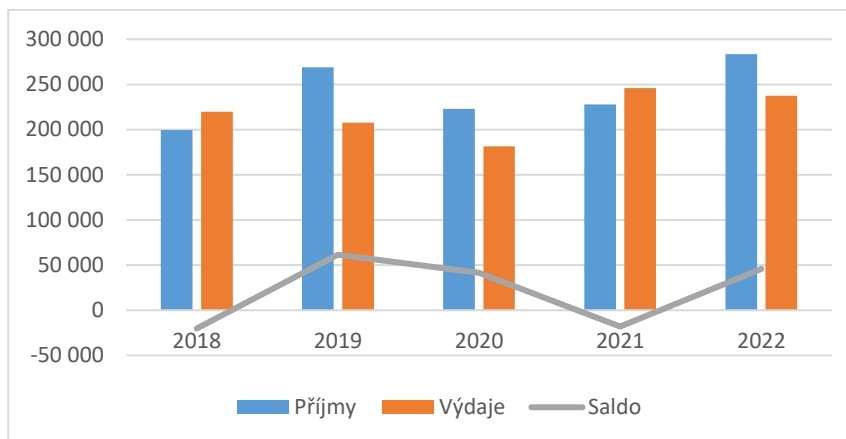
V Tab. 12 a 13 vidíme, že rozpočet na rok 2019 byl schválen s přebytkem ve výši 5 272 tis. Kč. Příjmy byly schváleny ve výši 203 356 tis. Kč a navýšeny o 32 % na výši 269 070 tis. Kč. Nejvyšší nárůst příjmů byl způsoben přijatými sankcemi od jiných subjektů, daní z hazardních her a dotací z roku 2018 na projekt „Obnova zámecké zdi“. Schválené výdaje se ve výši 198 084 tis. Kč nepatrně zvýšily o 5 %, přičemž jejich skutečná výše byla 207 597 tis. Kč. Dle skutečnosti obec hospodařila s přebytkem 61 473 tis. Kč.

Dle Tab. 12 a 13 je patrné, že rozpočet na rok 2020 byl schválen jako schodkový, z toho schválené příjmy byly 195 718 tis. Kč a schválené výdaje 206 814 tis. Kč. Pro pokrytí schodku ve výši 11 096 tis. Kč bylo plánováno využití přebytku hospodaření obce

z předchozích let. Skutečné příjmy byly navýšeny o 14 % na výši 223 016 tis. Kč. Město dostalo kompenzační bonus v souvislosti s krizovými opatřeními v době pandemie ve výši 8 645 tis. Kč. Skutečné výdaje byly sníženy o 12 % na výši 181 512 tis. Kč. Skutečnost oproti schválenému rozpočtu byla naopak jiná a rozpočet se stal přebytkový ve výši 41 504 tis. Kč.

Z Tab. 12 a 13 je zřejmé, že v roce 2021 byl rozpočet schválen jako schodkový ve výši 59 267 tis Kč, jehož příjmy byly 172 361 tis. Kč a výdaje 231 628 tis. Kč. Plánovaný schodek měl být pokryt čerpáním finančních prostředků Fondu rezerv a rozvoje. Velký schodek byl schválen z důvodu pandemie Covid 19, kdy byl celorepublikový lockdown a město nemělo ponětí, jak se budou příjmy a výdaje vyvíjet. Skutečné příjmy byly vyšší o 32 % než schválené. V prosinci 2020 byl schválen Daňový balíček, který rušil od roku 2021 superhrubou mzdu, tím byly sníženy příjmy do rozpočtu města. Naopak byly příjmy zvýšeny oproti schválenému rozpočtu daní z příjmů PO a DPH, a díky zvýšenému koeficientu daně z nemovitostí. Dále z nedaňových příjmů, kde byly zahrnuty poprvé příjmy z pronájmů majetku města. Přijaté transfery také ovlivnily výši příjmů, byly to zejména příspěvek na výkon státní správy a kompenzační bonus v souvislosti s pandemií. Skutečné výdaje byly o 6 % vyšší než schválené. Pandemie ovlivnila nárůst cen energií a inflaci. Schodek byl částečně splacen díky dlouhodobým bankovním úvěrům na záporné saldo ve výši 18 146 tis. Kč.

Tab. 12 a 13 znázorňují, že zastupitelstvo schválilo na rok 2022 také rozpočet schodkový ve výši 28 929 tis. Kč, přičemž schválené příjmy byly ve výši 175 727 tis. Kč a schválené výdaje ve výši 207 656 tis. Kč. Celkové skutečné příjmy oproti schváleným byly zvýšeny o 61 % na výši 283 341 tis. Kč. Celkové skutečné výdaje byly vyšší o 14 % než schválené, tudíž se zvýšily na 237 569 tis. Kč. Zvýšení výdajů bylo způsobeno dalším růstem cen energií, inflací a válkou na Ukrajině. Skutečný rozpočet představoval přebytek ve výši 45 772 tis. Kč.

Obrázek 8 Přehled příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

Obr. 8 znázorňuje vývoj salda rozpočtu během sledovaných let města Slavkova u Brna. Město mělo v letech 2019, 2020 a 2022 kladné saldo. Záporné saldo představovaly roky 2018 a 2021 a schválený rok 2023. V roce 2019 zaznamenala obec nejvyšší přebytek ve výši 61 473 tis. Kč. Rozpočet s nejvyšším deficitem je rok 2018 ve výši 20 180 tis. Kč. Nejvyšší příjmy byly v roce 2019 a největší výdaje jsou v roce 2022.

Analýza příjmů a výdajů obce bude pro lepší přehled podrobněji provedena ve dvou následujících kapitolách.

5 ANALÝZA PŘÍJMŮ ROZPOČTU MĚSTA SLAVKOV U BRNA

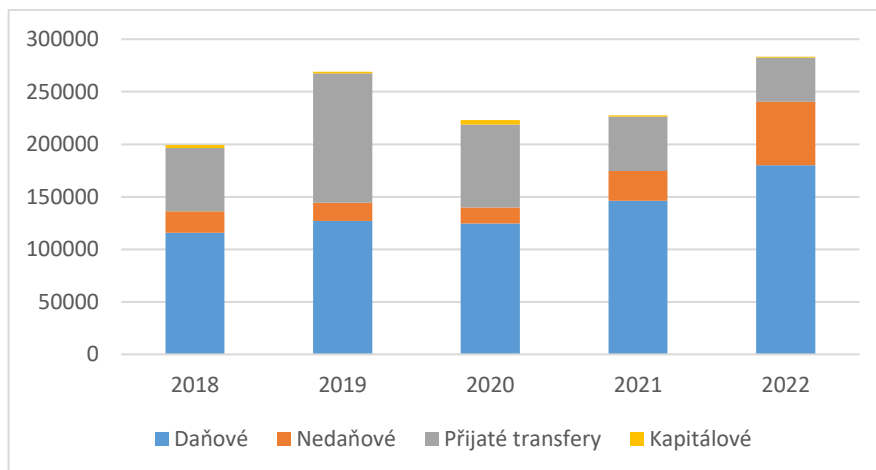
Analýza příjmů rozpočtů města Slavkov u Brna je provedena na základě druhového třídění ve sledovaném období 2018–2022. Druhové třídění třídí příjmy daňové, nedaňové, přijaté transfery a kapitálové příjmy. Data jsou získána z informačního portálu Monitor Ministerstva financí a závěrečných účtů města.

Tabulka 14 Analýza příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč
(Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Daňové	115 611	127 142	124 523	146 157	180 013
Nedaňové	20 526	17 223	15 326	28 331	60 262
Přijaté transfery	60 479	123 300	78 916	51 984	42 121
Kapitálové	2 737	1 405	4 251	1 237	945
Celkem	199 353	269 070	223 016	227 709	283 341

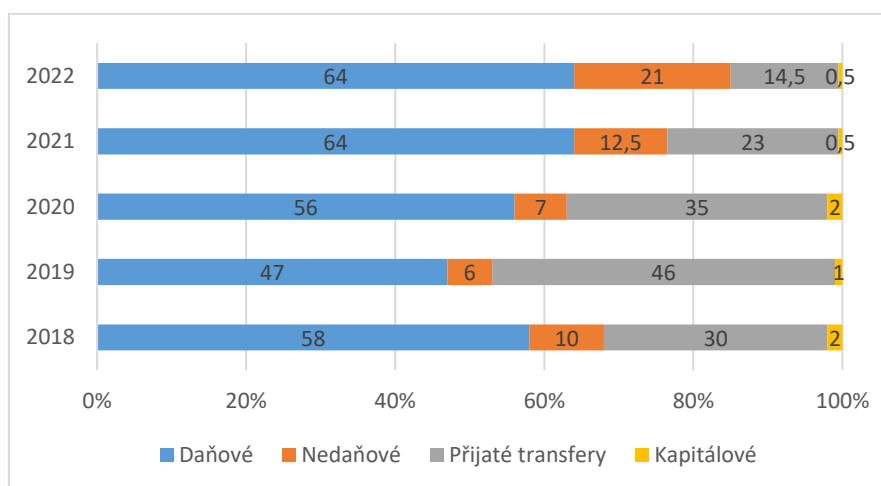
Celkové příjmy vykazovaly v roce 2022 nejvyšší výši příjmů 283 341 tis. Kč. Z Tab. 14 je zřejmé, že nejvýznamnější zdroj příjmů města Slavkov u Brna představují daňové příjmy. Během sledovaných let se daňové příjmy postupně navyšují, nejvyšší byly v roce 2022 a dosáhly výše 180 013 tis. Kč. Druhým významným zdrojem příjmů města jsou přijaté transfery, kdy město obdrželo v roce 2019 nejčtenější výši transferů 123 300 tis. Kč. Nejnižší výši transferů 42 121 tis. Kč obdrželo město v roce 2022, kdy byly nižší o 18 141 tis. Kč než nedaňové příjmy. Další důležitý zdroj příjmů tvoří příjmy nedaňové, kdy v roce 2022 dosahovaly nejvýznamnější výše 60 262 tis. Kč. Nejnižším zdrojem příjmů jsou příjmy kapitálové, které mají klesající tendenci, s výjimkou roku 2020, kdy jejich výše vzrostla a dosáhla nejvyšší úrovně 4 251 tis. Kč. Nejnižší úroveň 945 tis. Kč kapitálových příjmů byla v roce 2022.

Údaje z Tab. 14 byly převedeny do níže uvedeného Obr. 9, v němž lze zřetelně pozorovat nejvýznamnější zastoupení daňových příjmů na celkových příjmech, které mají jako jediné rostoucí charakter za celé sledované období. Kolísavý vývoj můžeme vidět u přijatých transferů. Nedaňové příjmy mají od roku 2018 do roku 2020 klesající charakter, poté lze zaznamenat změnu od roku 2021 na rostoucí trend. Kapitálové příjmy představují ve městě Slavkov u Brna zanedbatelnou část příjmů, které mají klesající charakter.

Obrázek 9 Příjmy města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

Níže vložený Obr. 10, který znázorňuje podíl jednotlivých druhů na celkových příjmech města Slavkov u Brna v jednotlivých letech sledovaného období, ukazuje, že rozhodující podíl daňových příjmů byl v průměru 57,8 %. Druhý největší podíl na celkových příjmech byl zastoupen přijatými transfery s průměrem 29,7 %. Další byly nedaňové příjmy, které se podílely na celkových příjmech s 11,3 %. Poslední a nejmenší podíl rozpočtových příjmů činily kapitálové příjmy v průměru 1,2 %.

Obrázek 10 Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech města Slavkov u Brna v % (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

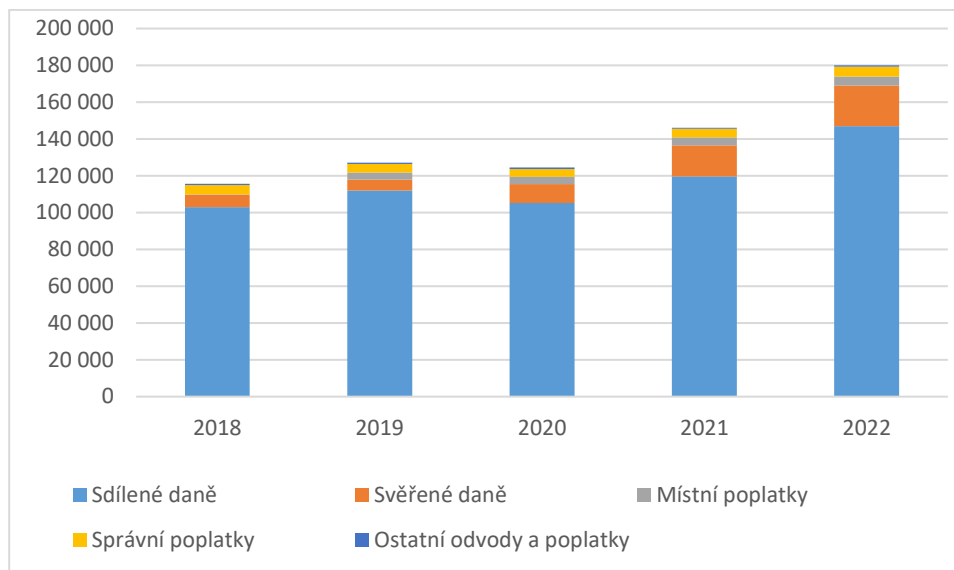
5.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy za sledované období ve městě Slavkov u Brna tvořily v průměru 57,8 % s průměrnou výší 138 689 tis. Kč na celkových příjmech rozpočtu. Obec svojí činností může ovlivnit daňové příjmy jenom v rámci daných sazeb a koeficientů. Tab. 12 zobrazuje přehled daňových příjmů, které jsou tvořeny daní sdílených, svěřených, místních a správních poplatků a ostatních odvodů a poplatků za sledované období.

Tabulka 15 Přehled daňových příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Sdílené daně	102 880	112 012	105 292	119 575	147 011
Svěřené daně	6 816	5 930	10 141	17 015	22 050
Místní poplatky	287	3 811	4 124	4 320	4 781
Správní poplatky	5 040	4 757	4 161	4 683	5 428
Ostatní odvody a poplatky	588	632	804	568	743
Celkem	115 611	127 142	124 523	146 157	180 013

Údaje z Tab. 15 jsou vloženy do Obr. 11 pro lepší přehlednost vývoje jednotlivých daňových příjmů ve sledovaných letech. V níže vloženém Obr. 10 vidíme, že celkové daňové příjmy vykazují rostoucí trend. Sdílené daně značně převládají nad ostatními daňovými příjmy a mají rostoucí tendenci, jehož důvodem je navyšování sazeb a koeficientů. U svěřených daní, si lze povšimnout, že mají také rostoucí trend a tvoří druhou významnou položku daňových příjmů. Poté tvoří daňové příjmy správní poplatky s kolísavým vývojem a místní poplatky, které vykazují mírně rostoucí trend. Zcela nejmenší položku představují ostatní odvody a poplatky, do kterých patří příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řídičské oprávnění a příjmy z poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí, které mají kolísavou tendenci.

Obrázek 11 Vývoj daňových příjmů ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; Vlastní zpracování)

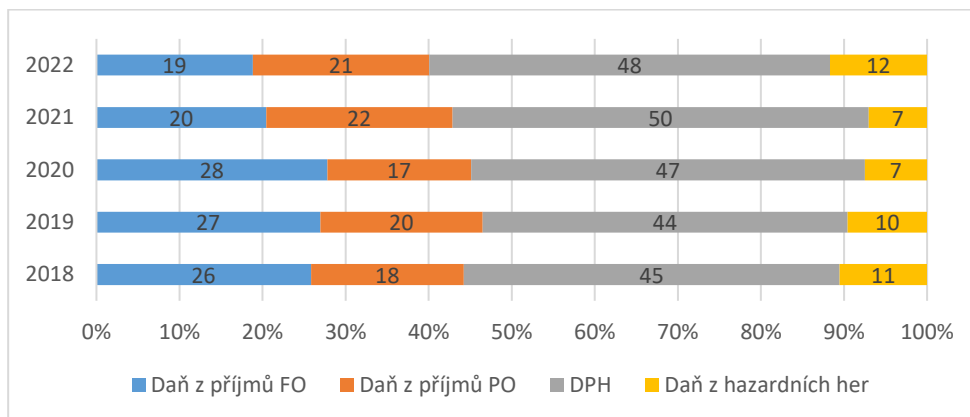
Sdílené daně tvořeny daněmi z příjmů fyzických a právnických osob, daní z přidané hodnoty a daní z hazardních her a jsou objemově nejvýznamnějším zdrojem daňových příjmů, proto budou podrobněji analyzovány. Položky sdílených daní vyobrazuje Tab. 16.

Tabulka 16 Sdílené daně ve městě Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Daň z příjmů FO	26 574	30 204	29 272	24 459	27 679
Daň z příjmů PO	18 934	21 867	18 226	26 802	31 238
DPH	46 541	49 216	49 906	59 891	70 926
Daň z hazardních her	10 831	10 725	7 888	8 423	17 168
Celkem	102 880	112 012	105 292	119 575	147 011

V níže uvedeném Obr. 12 si můžeme představit procentuální zastoupení na jednotlivých sdílených daní. Největší podíl sdílených daní představuje daň z přidané hodnoty v průměru 46,8 %. Daň z příjmů fyzických osob zaujímá druhou významnou položku s procentuálním průměrem 24 %. Její pokles je způsoben zrušením superhrubé mzdy k 1.1.2021. Daň z příjmů právnických osob byla další významnou položkou s průměrem 19,6 %. Poslední

a nejmenší položkou sdílených daní zastupuje daň z hazardních her s průměrem 9,4 %. Všechny jednotlivé položky sdílených daní, kromě dani z přidané hodnoty měly kolísavou tendenci.

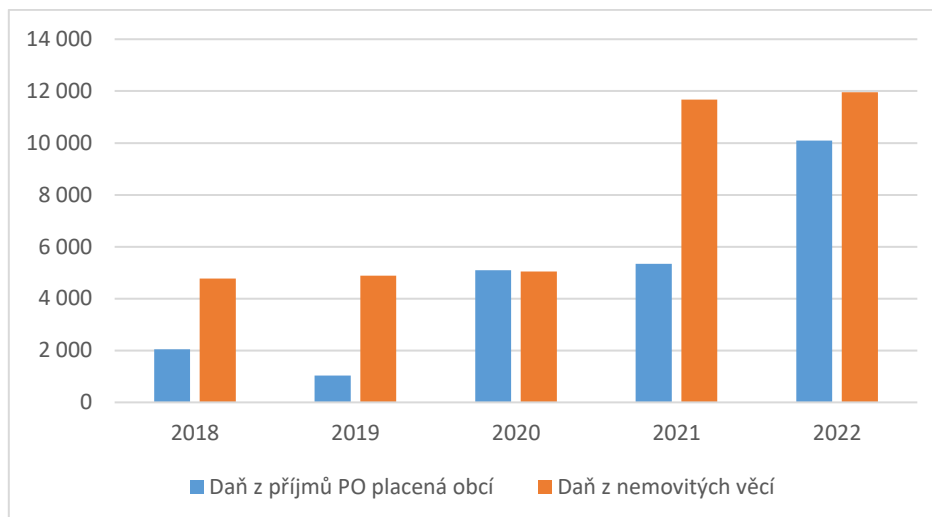
Obrázek 12 Podíl jednotlivých sdílených daní ve sledovaných letech v % (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

Svěřené daně, které následují po sdílených daních budou také podrobněji analyzovány. Tvoří je daň z příjmů právnických osob placená obcí a daň z nemovitých věcí. Tyto daně jsou vyobrazeny v níže uvedené Tab. 17.

Tabulka 17 Svěřené daně města Slavkov u Brna v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Daň z příjmů PO placená obcí	2 041	1 040	5 094	5 337	10 091
Daň z nemovitých věcí	4 775	4 890	5 047	11 676	11 959
Celkem	6 816	5 930	10 141	17 015	22 050

V níže uvedeném Obr. 13 vidíme, že ve svěřených daních převažuje daň z nemovitých věcí, která má rostoucí tendenci a její průměr činí 61,9 %. Daň je hrazená ze staveb a pozemků, které se nacházejí na území obce. Od 1. 1. 2021 město zvýšilo její koeficient, proto se celková výše zvýšila oproti roku 2020 o 131 %. Daň z příjmů placená obcí má také rostoucí trend, s výjimkou roku 2019. Její celková procentuální hodnota je v průměru 38,1 %.

Obrázek 13 Vývoj svěřených daní ve městě Slavkov z Brna v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

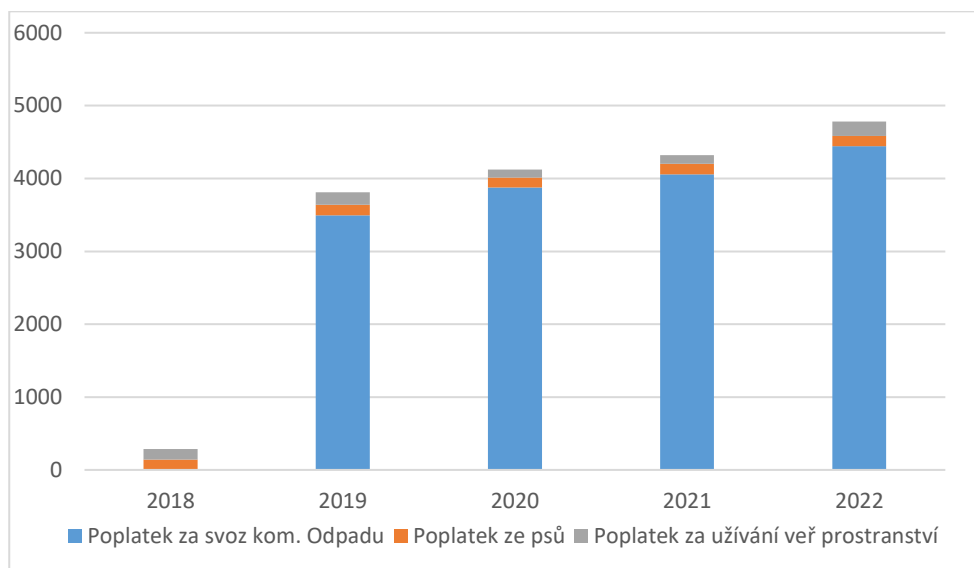
Poslední podrobněji rozebrané daňové příjmy jsou místní poplatky. Zavedené místní poplatky ve městě Slavkov u Brna zahrnují poplatek za svoz komunálního odpadu, poplatky ze psů a poplatek za užívání veřejného prostranství.

Tabulka 18 Přehled poplatků ve městě Slavkov u Brna ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Svoz komunálního odpadu	-	3 493	3 875	4 058	4 442
Ze psů	142	145	140	145	144
Užívání veřejného prostranství	145	173	109	117	195
Celkem	287	3 811	4 124	4 320	4 781

Přenesená data z Tab. 18 do níže uvedeného Obr. 14 ukazují vývoj místních poplatků ve sledovaném období. Největší podíl z celkových místních poplatků v průměru 91,6 % s výší 3 173 tis. Kč představuje poplatek za svoz komunálního odpadu (700 Kč/osoba/rok; děti 50 %). Do roku 2021 vybíralo město poplatky za četnost svozů (týdenní, 14denní, měsíční). K 1. 1. 2022 se podle nové vyhlášky města Slavkov u Brna změnilo vybírání poplatků za svoz komunálního odpadu na poplatek „na hlavu“. Za sledované období má tento poplatek rostoucí trend, ale změna městu nepřinesla zásadní zvýšení. Poplatek za užívání veřejného prostranství (sazba za m²/den) činí v průměru 4,3 %. Nejmenší podíl představuje poplatek

ze psů (za prvního psa 250 Kč/rok, za druhého a každého dalšího 375 Kč/rok) v průměru 4,1 % Kč. Poplatky za psy a užívání veřejného prostranství mají kolísavý trend.

Obrázek 14 Vývoj místních poplatků města Slavkov u Brna ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

5.2 Nedaňové příjmy

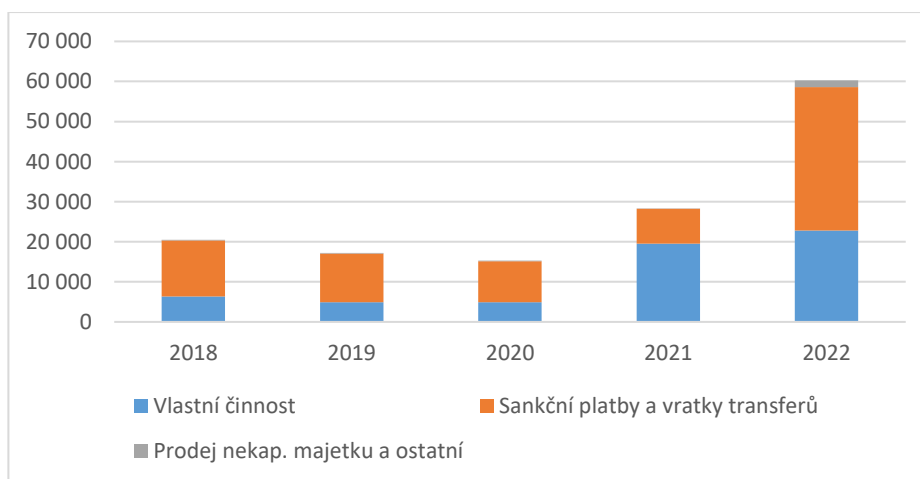
Nedaňové příjmy představují ve městě Slavkov u Brna v průměru 11,3 % a jejich průměrná výše byla 28 334 tis. Kč z celkových příjmů ve sledovaném období. Město může na rozdíl od příjmů daňových ovlivnit výši nedaňových příjmů.

Tabulka 19 Přehled nedaňových příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní činnost	6 340	4 929	4 926	19 565	22 844
Sankční platby a vratky transferů	13 997	12 138	10 212	8 694	35 724
Prodej nekapitálového majetku a ostatní	188	156	187	73	1 694
Celkem	20 526	17 223	15 326	28 331	60 262

Ve výše uvedené Tab. 19 a níže uvedeném Obr. 15 je zřetelné zastoupení jednotlivých položek nedaňových příjmů. Za největší rozpočtovou položku můžeme považovat sankční

platby a vratky transferů, které měly procentuální průměr 57 % z celkových nedaňových příjmů a nejvíce se na nich podílely přijaté sankční platby od jiných subjektů. Druhé významné zastoupení měly příjmy z vlastní činnosti, jejichž průměr činil 41,4 % z celkových nedaňových příjmů a největší podíl představoval do roku 2021 příjmy z poskytování služeb a výrobků a odvody příspěvkových organizací, od roku 2021 obsahovaly i příjem z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí, které zvýšilo objem těchto příjmů. Poslední zastoupení nedaňových příjmů byl příjem z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy s průměrnou hodnotou 1,6 % z celkových nedaňových příjmů, na kterých se podílely neinvestiční dary, příspěvky a náhrady, a příjmy z pojistných plnění.

Obrázek 15 Vývoj nedaňových příjmů ve sledovaném období v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

5.3 Přijaté transfery

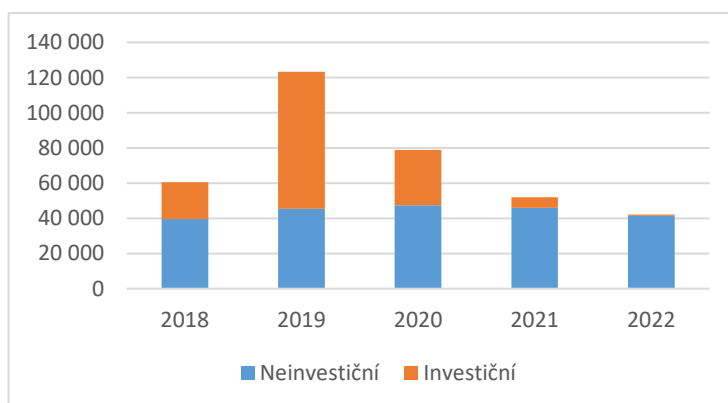
Druhým podstatným zdrojem příjmů rozpočtu města Slavkov u Brna jsou přijaté transfery, které představují podíl 29,7 % s průměrnou výší 71 360 tis. Kč z celkových příjmů za sledované období. Tab. 20 zobrazuje přijaté transfery rozdělené dle druhu na neinvestiční a investiční.

Tabulka 20 Přehled přijatých transferů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Neinvestiční	39 647	45 494	47 369	46 040	41 367

Investiční	20 832	77 806	31 547	5 944	754
Celkem	60 479	123 300	78 916	51 984	42 121

Vývoj přijatých transferů města rozlišených dle druhu transferů znázorňuje níže vložený Obr. 16, kde můžeme vidět, že rozhodující část na celkových přijatých transferech měly neinvestiční přijaté transfery, které se skládají z příspěvku na výkon státní správy ze státního rozpočtu, z dotací z Jihomoravského kraje, z dotací z rozpočtu obcí a neinvestičních převodů z vlastních fondů. Zastoupení neinvestičních přijatých transferů dosáhlo v průměru 62,6 % a tyto vykazovaly do roku 2020 rostoucí trend a poté klesající tendenci. Největší zastoupení neinvestičních přijatých transferů měla položka neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu. Investiční přijaté transfery tvoří průměrný podíl 38,4 % na celkových přijatých transferech. Pro rozvoj města jsou velice důležité a vykazují kolísavou tendenci. V roce 2019 byly přijaté investiční transfery o 41,5 % vyšší než neinvestiční. Nejvíce se na tom podílely přijaté investiční dotace z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na akce „Obnova zámecké zdi Slavkov u Brna“ v celkové výši 45 523 tis. Kč a „Zpřístupnění válu zámku Slavkov u Brna“ v celkové výši 27 030 tis. Kč. V roce 2022 vykazovaly přijaté investiční transfery nejmenší podíl, jelikož nebyl vypsan žádný vhodný dotační titul, o který by mohlo město zažádat.

Obrázek 16 Vývoj přijatých transferů ve sledovaném období v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

5.4 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy vykazovaly ve sledovaném období nejnižší objem z celkových příjmů s průměrem 1,2 %, jehož průměrná výše činila 2 115 tis. Kč. Kapitálové příjmy se skládají

z příjmů z prodeje pozemků, ostatních nemovitých věcí, ostatního dlouhodobého hmotného majetku a přijatých darů na pořízení dlouhodobého majetku.

V níže uvedené Tab. 21 vidíme, že nejdůležitější částí kapitálových příjmů byly příjmy z prodeje obecních pozemků, nicméně vykazují klesající tendenci během sledovaného období. Příjmy z prodeje ostatních nemovitých věcí vykazovaly hodnotu pouze v roce 2020 a dokonce převýšily příjmy z prodeje pozemků o 36 %. Město Slavkov u Brna přijalo celkem 958 tis. Kč darů na pořízení dlouhodobého majetku.

Tabulka 21 Přehled kapitálových příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z prodeje pozemků	2 327	1 405	1 445	1 157	945
Příjmy z prodeje ost. nemov. věcí	-	-	2 266	-	-
Příjmy z prodeje ost. DHM	-	-	40	4	-
Přijaté dary na pořízení. DM	410	-	500	75	-
Celkem	2 737	1 405	4 251	1 237	945

6 ANALÝZA VÝDAJŮ ROZPOČTU MĚSTA SLAKOV U BRNA

Tato kapitola se zabývá analýzou výdajů rozpočtu města Slavkov u Brna, která je provedena na základě druhového a odvětvového třídění ve sledovaném období 2018-2022. Data jsou také získána ze závěrečných účtů města a informačního portálu Monitor.

6.1 Druhové třídění výdajů

Dle druhového třídění jsou výdaje rozlišeny na běžné a kapitálové. V následující Tab. 22 je uvedeno, jaké položky se řadí do běžných a kapitálových výdajů. Běžné výdaje města Slavkov u Brna tvoří v průměru 64 % podíl z celkových výdajů ve sledovaném období. Z běžných výdajů je vynaloženo nejvíce financí na neinvestiční transfery, zejména na neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím. Dále byla značná část běžných výdajů vynaložena na platy a odměny zaměstnancům, které mají jako jediné rostoucí tendenci. Mezi neinvestiční nákupy spadá nákup služeb, materiálu, vody, paliv a energie, úroky a ostatní finanční výdaje, výdaje na opravy a udržování, poskytnuté náhrady, věcné dary, výdaje na dopravu, cestovné a pohoštění.

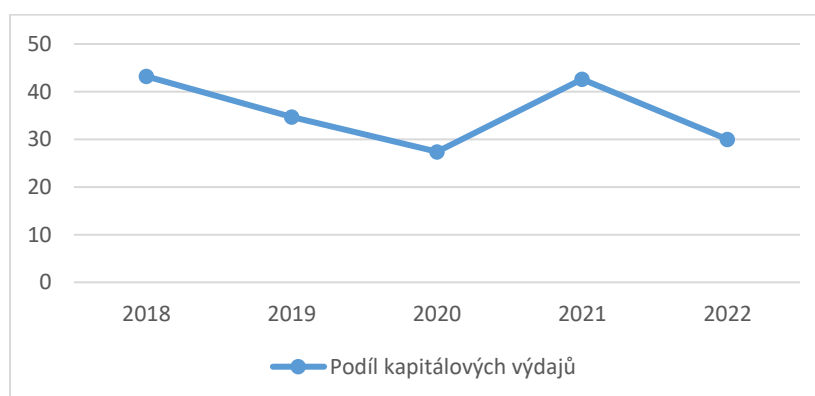
Tabulka 22 Přehled běžných a kapitálových výdajů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné výdaje	124 718	135 600	131 681	141 199	166 478
-platy a odměny	43 498	47 983	48 764	53 495	56 869
-neinvestiční transfery	48 629	55 858	53 712	54 963	67 810
-neinvestiční nákupy	32 591	31 759	29 205	32 741	41 799
Kapitálové výdaje	94 815	71 997	49 831	104 656	71 091
-investiční nákupy	88 521	69 619	44 943	101 758	62 123
-investiční transfery	6 294	2 378	4 888	2 898	8 968
Celkem	219 533	207 597	181 512	245 855	237 569

Dále lze podle Tab. 22 konstatovat, že celkové kapitálové výdaje města Slavkov u Brna tvoří v průměru 36% podíl z celkových výdajů ve sledovaném období, jehož největším zastoupením byly investiční nákupy. Kapitálové neboli investiční výdaje, podle kterých lze

určit, zda se obec rozvíjí, stagnuje nebo rozvíjí, zjistíme, jestliže kapitálové výdaje vydělíme celkovými výdaji za určitý rok a vynásobíme 100. Ve sledovaných letech 2018-2022 se město rozvíjelo, protože kapitálové výdaje v poměru s celkovými výdaji byly vždy přes 25 %. Největší podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích byl v roce 2018 s hodnotou 43,2 %. Město v tomto roce zahájilo realizaci projektů „Oprava zámecké zdi“ a „Zpřístupnění valů zámku“ ve výši 32 466 tis. Kč. Ukončeným projektem byla „Cyklostezka Slavkov u Brna – Hodějice“, na které město dostalo dotaci se spoluúčastí, jejíž spoluúčast byla 3 852 tis. Kč. Dále město nakoupilo pozemky, provedlo rekonstrukce komunikací, rekonstrukci polikliniky a tělocvičny, pořídilo elektronickou desku a výpočetní techniku, vybuďovalo památník. V roce 2019 byl podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích 34,7 %, kdy pokračovaly projekty zámku. Dále město investovalo do výstavby infrastruktury a nákupu pozemků. Ze sledovaných let byla hodnota kapitálových výdajů z celkových v celkových výdajích nejmenší v roce 2020, a to na úrovni 27,4 %. Důvodem byly především nerealizované projekty. V roce 2021 tvořily kapitálové výdaje 42,6 % z celkových výdajů, kdy město investovalo především do rekonstrukce ulice ve výši 26 800 tis. Kč, rekonstrukce střechy základní školy ve výši 21 000 tis. Kč a realizace průtahu 19 900 tis. Kč. V roce 2022 představoval podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích 30 %, kdy v tomto roce byly dokončeny projekty, které začaly v roce 2021 a realizovala se oprava budovy Sboru dobrovolných hasičů a oprava komunikací, které byly hrazeny z rozpočtu města.

Nestabilní křivku podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích v daných letech představuje Obr. 17.

Obrázek 17 Vývoj podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích ve sledovaném období (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

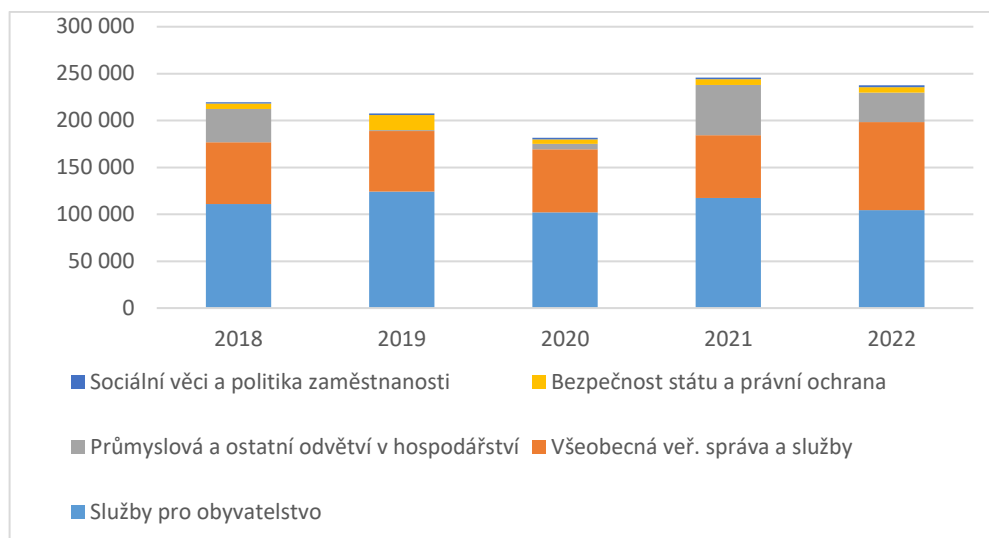
6.2 Odvětvové třídění výdajů

Na základě odvětvového třídění se výdaje dělí do šesti skupin, jak již bylo uvedeno v teoretické části. Město Slavkov u Brna nezahrnuje odvětví Zemědělství, lesní hospodářství a rybaření, tudíž dělí výdaje do pěti skupin. Na základě Tab. 23 je zřejmé, že nejvíce vynaložených financí plynulo do skupiny Služby pro obyvatelstvo a poté následovala skupina Všeobecná veřejná správa a služby. Další zastoupené odvětví byly skupiny Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství a Bezpečnost státu a právní ochrana. Nejmenší zastoupení odvětvových výdajů tvořila skupina Sociální věci a politika zaměstnanosti.

Tabulka 23 Přehled odvětvového třídění výdajů ve sledovaných letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Služby pro obyvatelstvo	110 954	124 396	102 125	117 534	104 332
Všeobecná veřejná správa a služby	65 929	64 224	67 346	66 756	94 031
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	35 502	1 017	5 643	53 486	31 495
Bezpečnost státu a právní ochrana	5 693	16 221	4 637	6 294	5 695
Sociální věci a politika zaměstnanosti	1 455	1 739	1 761	1 785	2 016
Celkem	219 533	207 597	181 512	245 885	237 569

Data z Tab. 23 jsou pro lepší přehlednost zpracována do níže vloženého Obr. 18, ve kterém lze vidět, že největší zastoupení odvětvových výdajů představuje skupina Služby pro obyvatelstvo, tudíž bude více analyzována v následující Tab. 24. Skupina Všeobecná veřejná správa a služby je druhou nejpočetnější skupinou výdajů v odvětvovém třídění, která vykazuje mírně rostoucí tendenci, ostatní skupiny vykazují kolísavou tendenci. Skupina Všeobecná veřejná správa a služby a ostatní skupiny výdajů budou jen zmíněny.

Obrázek 18 Vývoj výdajů města podle odvětvového třídění ve sledovaném období v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

V Tab. 24 jsou představeny podoblasti, které patří do největší analyzované skupiny Služby pro obyvatelstvo.

Tabulka 24 Přehled skupiny Služby pro obyvatelstvo ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Kultura a sdělovací prostředky	52 888	67 736	53 977	24 162	18 083
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	33 566	29 712	28 461	43 833	47 266
Vzdělávání a školské služby	12 574	18 119	11 540	40 178	25 860
Ochrana životního prostředí	4 724	5 375	5 891	6 523	8 658
Sport a zájmová činnost	4 124	3 075	1 956	2 386	3 915
Zdravotnictví	3 078	379	300	452	550
Celkem	110 954	124 396	102 125	117 534	104 332

Dle Tab. 24 můžeme konstatovat, že podskupina Kultura a sdělovací prostředky dosahuje celkové výše 216 846 tis. Kč. I když má klesající tendenci, tak je nejvýznamnějším výdajem z této podskupiny. Jelikož je Slavkov u Brna historické město, tudíž nejvíce finančních

prostředků plyne z této podskupiny do činnosti muzeí, galerií a zachování a obnovy kulturních památek. Druhou největší podskupinou je Bydlení, komunální služby a územní rozvoj s celkovou výší 182 838 tis. Kč, která má od roku 2021 rostoucí trend. V roce 2021 převýšily tuto podskupinu Kultura a sdělovací prostředky o 44 % a v roce 2022 byly vyšší dokonce o 62 %. Bylo to způsobeno zvýšenými výdaji za komunální služby a rozvoj bytového hospodářství. Další větší podskupina byla Vzdělávání a školské služby s celkovou výší 108 271 tis. Kč za sledované roky, přičemž nevíce financí plynulo na provoz a obnovu základních škol. Největší výše dosáhla v roce 2021, kdy převýšila podskupinu Kultura a sdělovací prostředky o 40 %. Následující podskupina byla Ochrana životního prostředí, u které se každoroční výdaje navyšují, nevíce finančních prostředků je vynaloženo na nakládání s odpady. Podskupina zvaná Sport a zájmová činnost vykazovala v roce 2018 největší výši výdajů, příčinou byla rekonstrukce podlahy tělocvičny 1 689 tis. Kč a projekt na dětské a workoutové hřiště 670 tis. Kč. Nejméně vynaložené finanční prostředky byly na podskupinu Zdravotnictví, kdy v roce 2018 byly výdaje největší, přičemž bylo poskytnuto 2 978 tis. Kč na ambulantní péči z toho 485 tis. Kč na rekonstrukci polikliniky.

Skupina **Všeobecná veřejná správa a služby** byla druhou největší skupinou výdajů podle odvětvového třídění. Patří do ní podskupina státní moc, státní správa a územní samospráva, přičemž nevíce financí plynulo na činnost místní správy. Další podskupiny byly finanční operace, ostatní činnosti a jiné veřejné služby a činnosti.

Do skupiny **Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** spadá doprava, vodní hospodářství a podpora podnikání. Oblast dopravy je největší, z toho bylo nevíce finančních prostředků vynaloženo na pozemní komunikace.

V rámci skupiny **Bezpečnost státu a právní ochrana** se dělí na podskupiny bezpečnost a veřejný pořádek, požární ochrana a integrovaný záchranný systém a civilní připravenost na krizové stavy. Do oblasti bezpečnost a veřejný pořádek bylo vynaloženo nevíce financí za sledované období, kromě roku 2019. V tomto roce nevíce finančních prostředků plynulo do oblasti požární ochrana a integrovaný záchranný systém, jelikož se konala výstavba infrastruktury – stanice Hasičského záchranného sboru JMK ve výši 10 774 tis. Kč

Poslední analyzovaná skupina je **Sociální věci a politika zaměstnanosti**, do které spadají služby sociální péče, sociální péče a pomoc manželství a rodinám a služby sociální prevence. Nevíce výdajů z této podskupiny je vynaloženo na služby sociální péče, zejména na osobní asistenci, pečovatelskou službu a podporu samostatného bydlení.

7 VYHODNOCENÍ ROZHovorŮ

V mé bakalářské práci byla vybrána výzkumná metoda polostrukturovaného rozhovoru neboli interview ke zhodnocení města Slavkov u Brna. Tato metoda byla vybrána z důvodu osobního tázání na konkrétní otázky, s možností navázání přidružených otázek k získání potřebných informací a názorů přímo od osob, které se zabývají tématy zaměřenými na financování a hospodaření města. K rozhovoru byli vybráni dva účastníci, starosta města a vedoucí finančního odboru. Sedm položených otázek v rámci rozhovoru, které byly doplněny navazujícími otázkami jsou vyhodnoceny níže.

1. *Jak hodnotíte hospodaření města Slavkov u Brna, v čem vidíte jeho silné a slabé stránky?*

Oba účastníci se shodli na pozitivním vjemu z hospodaření města. Pozitivně hodnotí zejména to, že se městu snižuje dluhové zatížení. Další pozitivní stránkou je investování do rozvoje a dobré podnikatelské prostředí, zejména díky dobré poloze města. Za posledních několik let se městu podařilo proinvestovat finanční prostředky do větších akcí jako jsou rekonstrukce silnic, průtah a oprava zámku. Silnou stránku vidí v získávání dotací, ale slabou stránkou je, že jsou to většinou dotace se spoluúčastí nebo jsou velmi komplikované podmínky pro jejich získání, proto se městu občas nevyplatí o dotaci zažádat. Slabou stránku spatřují v tom, že spousta lidí nemá ve městě trvalý pobyt, jelikož se daně vyplácí podle počtu trvale přihlášených obyvatel v daném městě, tak město přichází i o 10 mil. ročně. Další slabou stránku vidí v tom, že má město mnoho historických objektů, které nemohou nechat zchátrat a plyne do nich velká část výdajů. Slabou stránku starosta také spatřuje v rychlém růstu obyvatel, na což není město připraveno, zejména v oblasti technické a dopravní infrastruktury a v nedostatku míst ve školách a školkách, tudíž je v plánu stavební uzávěra.

2. *Máte v plánu zvyšovat místní poplatky a jak zvládáte jejich výběr?*

Pan starosta uvedl, že zvyšování místních poplatků není v plánu a občané by v tom spatřovali negativní reakci, kvůli minulé změně vybírání poplatků za svoz komunálního odpadu. Město do roku 2021 vybíralo poplatky za svoz komunálního poplatku na četnost svozů, kdy se platilo za každou popelnici, poté začal platit nový zákon, proto město začalo vybírat poplatky za svoz na „hlavu“. Vedoucí finančního odboru zastává opačný názor na zvyšování poplatku za svoz komunálního odpadu, zejména proto, že společnost Respono každý rok zvedá ceny za služby minimálně o 20 % a je to do budoucna neudržitelné. Dále

uvádí, že město zvládá vybírání poplatků velice dobře, pořídili Portál občana a víc jak 60 % občanů platí přes tento internetový portál.

3. *Máte v plánu navýšení daní z nemovitých věcí a navýšení plateb z pronájmů?*

Oba účastníci se shodují, že zvyšování daně z nemovitých věcí v plánu není, v roce 2021 se zvedla tato daň téměř o dvojnásobek. Vedoucí finančního úřadu uvádí, že má město pronájmy na dobu určitou a neurčitou. Pronájmům na dobu neurčitou ze zákona může město navýšit pronájem za 4 roky max. o 20 %. U pronájmů na dobu určitou mají od roku 2020 mají pevně stanovenou jednotnou cenu 150 za 1 m², která se může změnit až s novou nájemní smlouvou. U nájmu nebytových prostor mají inflační doložku, kde se navyšuje o inflaci každý rok. Dle starosty jsou všechny městské budovy obsazeny.

4. *Jaké jsou priority města a investiční záměry do budoucna?*

Dle obou účastníků je prioritou stavba nové školky a základní školy, kdy město nyní žádá o několik dotačních titulů. Starosta dodává, že je investičním záměrem rekonstrukce kulturního domu Bonaparte, problém vidí ve velkých vynaložených výdajích. Město nemá v plánu se zadlužovat u cizího subjektu. Na rok 2023 je schválen schodek, který bude pokryt z rezervního fondu města.

5. *Ovlivnila pandemie a válka na Ukrajině hospodaření města?*

V odpovědi ohledně pandemie se oba účastníci shodují v tom, že velmi ovlivnila hospodaření, zejména kvůli snížení příjmů z daně fyzických osob. Vedoucí finančního odboru dále dodává, že příjmy ovlivnilo i DPH a úlevy na daňových příznacích právnických osob. Shodli se také na tom, že z důvodu války na Ukrajině hospodaření ovlivnilo uprchlickou vlnou, avšak město to zvládalo dobře.

6. *Jakým způsobem se město vypořádává se zvýšením cen za energie?*

Vedoucí finančního úřadu uvádí, že město vědělo o zdražování energií už v roce 2021, kdy mělo v dalších letech dojít ke zdražení téměř o 30 %. Tím se město na zdražování připravovalo. Postupně se mění osvětlení budov a veřejného osvětlení na LED osvětlení. LED osvětlení má téměř 60 % města.

7. *Máte Vy konkrétní návrhy na zlepšení hospodaření města?*

Starosta města navrhuje pořízení nabíječek na elektrokola s tím, že by se rozvíjel cestovní ruch, díky kterému by městu plynuly příjmy. Vedoucí finančního odboru navrhuje zvednout nájem na poliklinice, jelikož se nájem ještě nezvyšoval, s čímž však vedení

nesouhlasí. Dále navrhuje motivovat občany, aby se přihlašovali k trvalému pobytu ve městě.

8 SWOT ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA SLAVKOV U BRNA

SWOT analýza hospodaření města Slavkov u Brna byla zpracována na základě vypracovaných analýz a získaných informací z rozhovoru s vybranými představiteli města, které se zabývají danou problematikou. V rámci vnitřní části byly určeny silné a slabé stránky financování a hospodaření města, v části vnější byly odhaleny nové příležitosti a potenciální hrozby v oblasti financování a hospodaření města.

8.1 Vnitřní část

8.1.1 Silné stránky

- vysoké hodnoty běžné likvidity
- vysoké hodnoty okamžité likvidity
- nízký podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům
- výrazný pokles dluhu za sledované období
- podhodnocené příjmy oproti schváleným
- úspěšnost získávání dotací a jejich čerpání
- rozvoj města (proinvestováno téměř 400 mil. za 5 let)
- schopnost města financovat schodkový rozpočet na rok 2023 z vlastních financí
- využívání především vlastních zdrojů k financování
- kladné saldo hospodaření v letech 2019, 2020, 2022
- růst příjmů z daní sdílených ve sledovaných letech
- růst příjmů z daní svěřených ve sledovaných letech

8.1.2 Slabé stránky

- vyšší výdaje oproti schváleným
- záporné saldo hospodaření v letech 2018 a 2021
- pokles daní z příjmů fyzických osob
- lidé, kteří nemají trvalý pobyt ve městě
- nejvíce vynaložených financí na činnost a opravu kulturních památek

- nedostatečné pokrytí výdajů na odpadové hospodářství z místního poplatku za svoz komunálního odpadu
- klesající tendence kapitálových příjmů
- závislost města na příjmech ze sdílených daní
- dlouhodobě nezměněné sazby za místní poplatky

8.2 Vnější část

8.2.1 Příležitosti

- snížení výdajů za energie
- vyšší příjmy z poplatků
- čerpání dalších investičních dotací
- ne zadlužení u cizích subjektů
- vyšší příjmy ze sdílených a svěřených daní
- vyšší příjmy z oblasti cestovního ruchu
- využití obnovitelných zdrojů energií
- motivace občanů k zápisu trvalého pobytu ve městě
- lepší plánování rozpočtu
- rozvoj spolupráce s okolními obcemi

8.2.2 Hrozby

- finanční zatížení rozpočtu z důvodu rekonstrukce kulturního domu
- finanční zatížení rozpočtu z důvodu stavby mateřské školy
- finanční zatížení rozpočtu z důvodu stavby základní školy
- růst cen energií
- vyšší výdaje na opravu památkových budov
- narůstající náklady na svoz komunálního odpadu

-
- neochota zastupitelstva města při schvalování nepopulárních opatření (např. zvýšení místních poplatků)
 - snížení koeficientů a sazeb RUD
 - snížení příjmů ze sdílených daní
 - vypsání neúčinných poskytovaných dotací
 - ekonomická krize
 - uprchlická krize
 - inflace

9 HODNOCENÍ A NÁVRHY OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ MĚSTA SLAVKOV U BRNA

Poslední kapitola bakalářské práce vychází ze zjištěných informací v analytické části, kde byla vypracována socioekonomická analýza, finanční analýza vybraných ukazatelů, analýza rozpočtů, analýza příjmů a výdajů a proveden rozhovor s vybranými představiteli města. Návrhová část je rozdělena na hodnocení výsledků provedených analýz a zjištěných poznatků z rozhovoru, a na navrhnutá opatření ke zlepšení financování a hospodaření města Slavkov u Brna.

9.1 Hodnocení

Na základě provedených analýz bylo zjištěno, že je financování i hospodaření města Slavkov u Brna na dobré úrovni, ale je zřejmé, že by mohlo dosáhnout ještě lepší míry svého financování a hospodaření.

V první řadě byla představena socioekonomická analýza, která byla shrnuta do SWOT analýzy, v níž bylo zjištěno, že u města převažují silné stránky, ale má i spoustu problematických stránek. Mezi silné stránky patří zejména růst obyvatel, výhodná poloha města, cestovní ruch, nízká nezaměstnanost, dopravní dostupnost, kultura, sociální péče, technická infrastruktura. Mezi stránky problematické patří především nedostatečná kapacita mateřských i základních škol, nadměrná intenzita dopravy, chátrající památkové budovy, nedostatek lékařů, nedostatečné místo pro výstavbu nové obytné zóny.

Následně byla provedena finanční analýza vybraných ukazatelů. Můžeme říci, že město Slavkov u Brna je velmi likvidní a je schopno hradit své krátkodobé závazky z oběžných aktiv, také je schopno hradit své krátkodobé závazky okamžitě pomocí hotovosti. Dle ukazatele zadluženosti byl vypočítán podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, kde bylo zjištěno, že pro město nepředstavují rizika krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. Podle koeficientu samofinancování je město samostatné a využívá především vlastní zdroje k financování. Byla provedena komparace schválených rozpočtů a jejich skutečného plnění. Město je ve schvalování příjmů velmi opatrné, jelikož schválené příjmy byly vždy podhodnoceny oproti skutečnému plnění. Skutečné plnění výdajů kromě jednoho roku bylo vždy podhodnocené oproti schválenému rozpočtu. Důvodem byly přijaté dotace a financování projektů. Město vykazovalo záporné saldo hospodaření v letech 2018 a 2021, přičemž si v roce 2018 muselo vzít úvěr na předfinancování dotačních projektů a v roce 2021

zejména kvůli ekonomické krizi (pandemii). Z analýzy příjmů bylo zjištěno, že největší podíl příjmů tvoří daňové příjmy, zejména daň z přidané hodnoty. Pokles daně z příjmů fyzických osob zapříčinilo zrušení superhrubé mzdy. V roce 2021 byl navýšen koeficient dani nemovitých věcí, což přineslo navýšení příjmů svěřených. Poplatek za psy představuje nejmenší místní poplatek, který nebyl po dobu sledovaného období zvýšen. Druhý významný podíl příjmů představovaly přijaté transfery. Město je v získávání neinvestičních i investičních dotací úspěšné a tím pečuje o svůj rozvoj. Analýza výdajů byla provedena na základě druhového a odvětvového třídění. Ze třídění druhového bylo zjištěno, že nejvíce běžných výdajů je vynaloženo na neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím. Také neinvestiční nákupy zastupovaly velkou část běžných výdajů, které byly poskytnuty i na nákup drahých energií. Z výdajů kapitálových bylo zjištěno, že se město Slavkov u Brna rozvíjí, především byly výdaje vynaloženy na opravu památek, rekonstrukce ulic, rekonstrukce základní školy a realizací obchvatu. Dle odvětvového třídění bylo zjištěno, že nejvíce výdajů je vynaloženo do odvětví Služby pro obyvatelstvo, obzvláště na činnost a zachování kulturních památek, komunální služby a rozvoj bytového hospodářství. Tyto zjištěné poznatky z analýz byly shrnuty do SWOT analýzy.

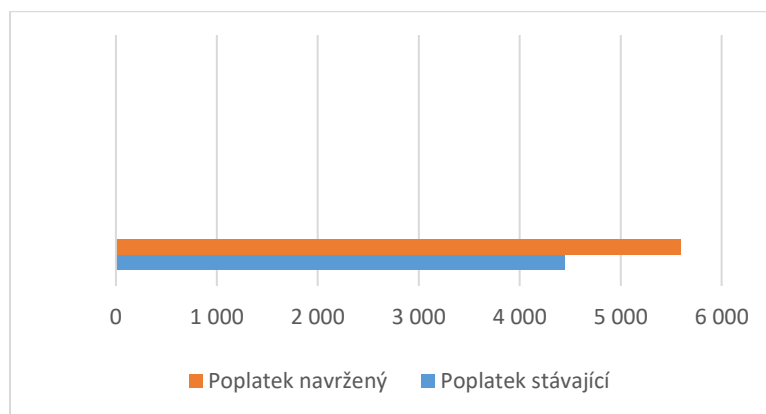
V rámci další části bakalářské práce budou navržena opatření, která povedou ke zlepšení financování a hospodaření města Slavkov u Brna.

9.2 Návrhy opatření

9.2.1 Poplatky

Ze všech místních poplatků, které město Slavkov u Brna vybírá, tvoří nejvyšší částku poplatek za svoz komunálního odpadu. Poplatek je rozdělen na dvě sazby. Pro občany nad 18 let činí 700 Kč na kalendářní rok, děti mají slevu 50 %, tudíž 350 Kč/rok. Maximální sazba za poplatek dle zákona o místních poplatcích činí 1 200 Kč za kalendářní rok. Vybírání tohoto poplatku bylo změněno k 1. 1. 2022 na vybírání poplatku na „hlavu“, tato změna však nepřinesla městu více příjmů. Při analýze odvětvového třídění výdajů bylo zjištěno, že významná část finančních prostředků plyne právě do odpadového hospodářství. Vzhledem k těmto výdajům navrhuji zvýšení poplatku za svoz komunálního odpadu na zvýšenou sazbu pro všechny občany na 800 Kč/rok. Roční příjem z poplatku za komunální odpad s novou sazbou 800 Kč/rok vypočítáme tak, že bude tato sazba vynásobena počtem obyvatel města, tedy číslem 6 992.

Pro porovnání byla vzata celková vybraná částka poplatku za svoz komunálního odpadu za rok 2022, která činila 4 442 tis. Kč a navržená změna sazby poplatku, kdy by dosahovala celková vybraná částka 5 594 tis. Kč. Sjednocení a navýšení poplatku za svoz komunálního odpadu by přineslo městu navýšení o 1 152 tis. Kč ročně, což by byla přiměřeně vysoká částka do příjmů rozpočtu města. Porovnání stávající výše a výše navržené je zaznamenáno v Obr. 19.

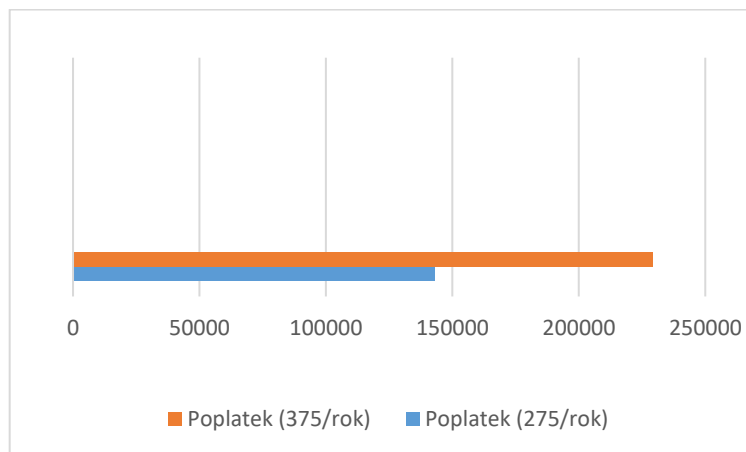

Obrázek 19 Přehled stávajících a navržených poplatků za svoz komunálního odpadu v tis. Kč (Vlastní zpracování)

Město Slavkov u Brna vybírá poplatek za prvního psa ve výši 250 Kč za kalendářní rok, druhý a další pes ve výši 375 Kč/rok. Osoby starší 65 let platí poplatek za psa ve výši 200 Kč/rok. Tento poplatek je ve městě velice nízký, jelikož zákon o místních poplatcích dovoluje maximální hranici ročního poplatku za prvního psa až ve výši 1500 Kč/rok, pro osoby starší 65 let ve výši až 200 Kč/rok a pro každého dalšího psa až o 50 % více než je stanovená horní hranice. Navrhují zvýšení poplatku za prvního psa z částky 250 Kč/rok na 450 Kč/rok. Poplatek za dalšího psa navrhují zvýšit o 50 % z částky 375/rok na 675 Kč/rok.

Pro porovnání, o kolik by se městu zvýšil příjem za výběr poplatků za psy, následuje výpočet. K výpočtu jsem použila průměrnou roční částku za poplatek ze psů ve sledovaných letech 2018-2022, která činila 143 tis. Kč. Tato částka byla vydělena průměrnou výší poplatků za prvního psa, druhého psa a poplatků osob starších 65 let na výši 275 Kč za kalendářní rok, aby byl zjištěn průměrný poplatek za předešlé roky. Stejný výpočet byl proveden s zvýšenými poplatky za psy na výši 441 Kč/rok. Poté byl vypočítán průměrný počet psů ve městě, tím že jsem částku 143 tis. Kč vydělila průměrnou částkou 275 Kč/rok, což znamená, že ve městě Slavkov u Brna je průměrně 520 psů.

V následujícím Obr. 20 vidíme, že se díky zvýšeným poplatkům, zvýšil roční příjem o 86 320 Kč. Je to nepatrné navýšení, ale je to způsob, jak navýšit příjmy města. Vyšší zvýšení poplatků za psy bych zatím nedoporučovala.

Obrázek 20 Přehled stávajících a navržených poplatků za psy v Kč (Vlastní zpracování)

9.2.2 Úspora energií

Doznívající pandemie a stávající válka na Ukrajině je důvodem zvýšené inflace, což vytváří největší problém, a to je zdražování a zvyšování výdajů za energie. Kvůli tomu jsem se zaměřila na snížení výdajů za energie ve městě Slavkov u Brna. Město Slavkov u Brna vlastní 40 budov, mezi které patří bytové i nebytové prostory. Příčinou problému je, že město vlastní mnoho historických budov, které nejsou zrekonstruovány, zatepleny a památkový ústav dovoluje s těmito druhy budov nakládat jen v menší míře.

Kvůli zmíněným historickým budovám, považuji za nejlepší úsporu zateplení stropů nebo půdy. Na budovách by tyto provedené práce nebyly na pohled patrné, tudíž by je mohl památkový ústav akceptovat. Dále doporučuji instalaci měření a regulace energetických systémů ve všech budovách z důvodu snížení nákladů za energie, doplněné pravidelnou kontrolou. Tímto se dostávám k návrhu nové pracovní pozice – energetický manažer. Kromě pravidelné kontroly měření a regulace systémů budov, by měla nová pozice na starost celou agendu energetického managementu včetně přípravy projektů na úsporu energií a jejich následnou implementaci. Pracovní pozice energetického manažera je ohodnocena podle odborné znalosti v platové třídě 11. Pokud by byla zohledněna praxe do 2 let, hrubá měsíční mzda nové pracovní pozice by činila 26 160 Kč. Mzdové roční náklady na energetického manažera s praxí do dvou let by byla ve výši 313 920 Kč, muselo by se přihlídnout na jeho

odměny a ohodnocení za práci, které v ročních nákladech nejsou započítány. Město Slavkov u Brna by muselo zvážit, zda se jim nová pozice vyplatí do budoucna.

9.2.3 Obnovitelné zdroje

Zde je mým návrhem pořízení fotovoltaických elektráren, přičemž by se snížily náklady za elektrickou energii a zvýšila by se využitelnost obnovitelných zdrojů. Navrhuji pořídit fotovoltaickou elektrárnu na střechu koupaliště s potenciální plochou 37 m² a na střechu stadionu, kde se nachází šatny s potenciální plochou 322 m². Tyto dvě budovy byly vybrány z toho důvodu, že jsou otočeny na jižní stranu a mají stejný zdroj odběrového místa elektriny, tudíž je možnost tyto budovy propojit. Fotovoltaická elektrárna by mohla být také umístěna na jednu jižně orientovanou budovu městského úřadu s potenciální plochou 30 m² směrem do dvora. I když je tato budova historická, památkový ústav by umístění do dvorní části mohl povolit, jelikož by to nebylo v rozporu s památkovou ochranou města. Tento návrh by mohl být financován z dotace Fotovoltaika pro větší obce se spoluúčastí 25 %. Spoluúcast by byla financována z vlastních zdrojů, popřípadě pomocí cizích zdrojů v podobě úvěru.

Jestliže by na těchto budovách byly umístěny fotovoltaiky, navrhla bych navazující řešení k energiím, a to pořízení dvou elektronabíječek na nabíjení elektromobilů. Město Slavkov u Brna vlastní šest automobilů, z toho je jeden elektromobil CityGo. Zaměstnanci úřadu by mohli využít elektronabíječku zejména na úradě a občané by mohli najít využití za poplatek u stadionu nebo úřadu. Nyní je vypsána dotace Ekomobilita, tudíž by město mohlo o dotaci požádat a využít ji při koupi nového elektromobilu a vyřadit starý automobil na fosilní palivo nebo koupit zmíněné elektronabíječky. Tato dotace je vypsána se spoluúčastí 50 %, přičemž by zbylých 50 % bylo hrazeno z vlastních zdrojů nebo prostřednictvím úvěru.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zaměřena na socioekonomickou a finanční situaci vybrané obce ve vybraných letech. Práce byla rozdělena na část teoretickou a praktickou. Hlavním cílem teoretické části bylo zpracování literární rešerše na dané téma pro zpracování části praktické. V teoretické části bylo charakterizováno postavení obce ve veřejné správě, její financování a hospodaření.

Hlavním cílem praktické části byla analýza socioekonomické a finanční situace města Slavkov u Brna ve vybraných letech 2018-2022, zhodnocení výsledků z analýz a navržení možných opatření ke zlepšení jeho financování a hospodaření. Nejdříve bylo představeno město Slavkov u Brna pomocí socioekonomické analýzy, která byla následně shrnuta do SWOT analýzy. Poté byla provedena finanční analýza vybraných ukazatelů, komparace rozpočtů a analýza příjmů a výdajů. Dílčí částí byla provedena výzkumná metoda polostrukturovaného rozhovoru neboli interview ke zhodnocení města Slavkov u Brna s vybranými představiteli města. Bylo položeno sedm otázek, které byly doplněny navazujícími otázkami. Finanční analýza a polostrukturovaný rozhovor byly zpracovány do SWOT analýzy, která sloužila jako vstupní informace pro vypracování opatření, která by mohla pomoci ke zlepšení financování a hospodaření města Slavkov u Brna. Mezi pozitiva vybrané obce patří především významné hodnoty vybraných ukazatelů, rozvoj a investování, úspěšnost získávání dotací, využívání vlastních zdrojů k financování, růst příjmů sdílených a svěřených daní. Mezi problematické stránky vybrané obce patří především pokles daně z příjmů fyzických osob, příliš vysoký objem financí vynaložených na činnost a opravu kulturních památek a nedostatečné pokrytí výdajů na odpadové hospodářství z místního poplatku za svoz komunálního odpadu.

Na základě zjištěných poznatků bylo v poslední části bakalářské práce městu Slavkov u Brna navrženo několik opatření, která by mohla pomoci k navýšení rozpočtových příjmů a snížení rozpočtových výdajů.

Mezi opatření, která vedou k navýšení rozpočtových příjmů a snížení rozpočtových výdajů bylo navrženo zvýšení místních poplatků, zejména poplatků za svoz komunálního odpadu a poplatků za psy. Dále bylo navrženo zateplení a instalace energetických systémů v budovách, které by měla na starost nová pozice – energetický manažer. Dalším opatřením bylo umístění fotovoltaických elektráren na budovy, a následně pořízení nového elektromobilu a elektronabíječek.

Podle mého názoru by má bakalářská práce mohla být pro město Slavkov u Brna přínosná, z důvodu mírných nedostatků v rámci jeho financování a hospodaření. Navržená opatření by mohla být inspirací ke zlepšení financování a hospodaření města. Bakalářská práce byla zpracována v souladu se Zásadami pro vypracování a věřím, že byly splněny uvedené cíle.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

BECK, Wolfgang, 2018. *Local and regional self-government in Czech Republic and Germany – a comparative study*. Ostbevern: Verlag Karla Grimberg, Schriften zur angewandten Verwaltungsforschung, 94 s. ISBN 978-3-941636-26-2.

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. 1. vydání. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 156 s. ISBN 9788074521164.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 252 s. ISBN 978-80-7400-298-4.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2021. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. 4. aktualizované vydání. Brno: VK, 254 s. ISBN 978-80-87713-21-1.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar, 2013. *Strategický marketing: strategie a trendy*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada. 362 s. ISBN 978-80-247-4670-8.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ, 2019. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium na středních a vyšších odborných školách*. 5. aktualizované vydání. Ostrava: Montanex, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1.

KOČÍ, Roman, 2012. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges. Praktik (Leges), 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 228 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ, 2022. *Místní finance v ČR*. Vydání 3. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 155 s. ISBN 978-80-213-3166-2.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 130 s. ISBN 9788072048618.

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2017. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 116 s. ISBN 9788074022951.

NAHODIL, František, 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 1. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.

NEAL, Richard, 2012. *Municipal Management & Finances*. United States of America: AuthorHouse, 104 s. ISBN 9781468529654.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, C.H. Beck pro praxi, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 783 s. ISBN 978-80-7598-209-4.

PETRŮJ, Michal, 2013. *Public administration: study support*. Issue 1st. Brno: Mendel University in Brno, ISBN 978-80-7375-822-6.

POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN, 2019. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional Publishing, 263 s. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozš. vydání. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 978-80-2475608-0.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 207 s. ISBN 9788024455488.

SLÁDEČEK, Vladimír, 2013. *Obecné správní právo*. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 497 s. ISBN 9788074780028.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ, 2019. *Rozpočet a rozpočtový proces*. Praha: Acha obec účtuje, 260 s. ISBN 978-80-905420-8-2.

TOTH, Petr. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 127 s. ISBN 9788073804916.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava a Petr KUŠ, 2020. *Finanční hospodaření územní samosprávy*. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha. Skripta (Institut pro veřejnou správu), 183 s. ISBN 978-80-86976-57-0.

Internetové zdroje

ČESKO, 1990. Zákon č. 565/1990 České národní rady ze dne 13. prosince 1990 o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 92, 2106–2111 s. [cit. 2023-03-02]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 38, 1738–1764 s. [cit. 2023-03-02]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

ČESKO, 2000a. Zákon č. 250/2000 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, 3557–3567 s. [cit. 2023-03-02]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>.

ČESKO, 2000b. Zákon č. 243/2000 ze dne 29. června 2000 o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, 3513–3515 s. [cit. 2023-03-02]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>.

ČESKO, 2021. Vyhláška ministerstva financí č. 412 ze dne 15. listopadu 2021 o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. 186 s. [cit. 2023-03-02]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412>.

Demografická ročenka měst 2012-2021 [online]. Český statistický úřad, 2022a [cit. 2023-03-02]. Ke stažení dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/165591285/13006622452.pdf/eee86af9-e764-45cd-9029-8da0aba02a08?version=1.1>

Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj RUD a dotací [online]. Praha: MATEJ, Miroslav, 2017 [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, © 2012. Přezkoumávání hospodaření. In: *Ministerstvo financí ČR*. Praha [online]. [cit. 2023-02-01]. Dostupné také z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/prezkoumavani-hospodareni>

MONITOR, Město Slavkov u Brna © 2023. Praha. [online], [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00292311/prehled?rad=t&obdobi=2212>

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2022 [online]. Finanční správa, 2022 [cit. 2023-03-02]. Ke stažení dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpocetove-urceni-dani>

Slavkov u Brna [online]. ©2019a [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.slavkov.cz/>

Strategický plán rozvoje města Slavkov u Brna [online]. Slavkov u Brna ©2019b [cit. 2023-03-02]. Ke stažení dostupné z: http://www.slavkov.cz/wp-content/uploads/2019/03/Strategicky_plan_rozvoje_mesta_Slavkov-u-Brna.pdf

Typologie strategických a prováděcích dokumentů [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2017 [cit. 2022-04-27]. Ke stažení dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/a8e367ae-8c84-48f2-9ce4-5484e4d5de52/Typologie_strategicky-ch-a-provade-cich-dokumentu_final.pdf

Vybrané ukazatele za správní obvod Slavkov u Brna v letech 2001–2021 [online]. Český statistický úřad, 2022b [cit. 2023-03-02]. Ke stažení dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/so_orp_slavkov_u_brna

Zaměstnanost, nezaměstnanost [online]. Český statistický úřad, 2023. [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky&katalog=30851&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_U~301-_null#katalog=30853

Ždánický les a Politaví [online]. ©2021 [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.zlap.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ	Cizí zdroje
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
JK	Jihomoravský kraj
MěÚ	Městský úřad
PO	Právnícká osoba
ORP	Obec s rozšířenou působností
RUD	Rozpočtové určení daní

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Schéma běžného rozpočtu (Provazníková, 2015)	22
Obrázek 2 Schéma kapitálového rozpočtu (Provazníková, 2015)	22
Obrázek 3 Schéma příjmů rozpočtu obce (Peková, Pilný a Jetmar, 2012).....	23
Obrázek 4 Schéma rozpočtového určení daní k 1. 1. 2022 (Finanční správa, 2022)	25
Obrázek 5 Odvětvové třídění výdajů (Provazníková, 2015, s. 196).....	28
Obrázek 6 Vývoj počtu obyvatel v letech 2016-2022 (ČSU, 2022a; vlastní zpracování)...	32
Obrázek 7 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v letech 2017-2021 v % (ČSÚ, 2023; vlastní zpracování).....	38
Obrázek 8 Přehled příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	50
Obrázek 9 Příjmy města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	52
Obrázek 10 Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech města Slavkov u Brna v % (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	52
Obrázek 11 Vývoj daňových příjmů ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; Vlastní zpracování).....	54
Obrázek 12 Podíl jednotlivých sdílených daní ve sledovaných letech v % (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	55
Obrázek 13 Vývoj svěřených daní ve městě Slavkov z Brna v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	56
Obrázek 14 Vývoj místních poplatků města Slavkov u Brna ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	57
Obrázek 15 Vývoj nedaňových příjmů ve sledovaném období v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	58
Obrázek 16 Vývoj přijatých transferů ve sledovaném období v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	59
Obrázek 17 Vývoj podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích ve sledovaném období (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	62
Obrázek 18 Vývoj výdajů města podle odvětvového třídění ve sledovaném období v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	64
Obrázek 19 Přehled stávajících a navržených poplatků za svoz komunálního odpadu v tis. Kč (Vlastní zpracování).....	74
Obrázek 20 Přehled stávajících a navržených poplatků za psy v Kč (Vlastní zpracování).....	75

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 CZ-NUTS (Slavkov u Brna, 2019a; vlastní zpracování).....	31
Tabulka 2 Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2021 (ČSU, 2022a; vlastní zpracování)	33
Tabulka 3 Saldo migrace k 31. 12. 2021 (ČSU, 2022a; vlastní zpracování).....	33
Tabulka 4 Dokončené byty v letech 2017-2021 (ČSU, 2022b; vlastní zpracování)	34
Tabulka 5 Přehled údajů o nezaměstnanosti v letech 2017-2021 (ČSÚ, 2022b; vlastní zpracování).....	37
Tabulka 6 SWOT analýza (Vlastní zpracování).....	43
Tabulka 7 Běžná likvidita v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	44
Tabulka 8 Okamžitá likvidita v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	45
Tabulka 9 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	46
Tabulka 10 Koeficient zadluženosti v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	46
Tabulka 11 Podíl cizích zdrojů na 1 obyvatele v letech 2018-2022 (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	47
Tabulka 12 Analýza schválených rozpočtů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	48
Tabulka 13 Analýza skutečných rozpočtů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	48
Tabulka 14 Analýza příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	51
Tabulka 15 Přehled daňových příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	53
Tabulka 16 Sdílené daně ve městě Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	54
Tabulka 17 Svěřené daně města Slavkov u Brna v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	55
Tabulka 18 Přehled poplatků ve městě Slavkov u Brna ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	56
Tabulka 19 Přehled nedaňových příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	57
Tabulka 20 Přehled přijatých transferů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	58
Tabulka 21 Přehled kapitálových příjmů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	60
Tabulka 22 Přehled běžných a kapitálových výdajů města Slavkov u Brna v letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování).....	61

Tabulka 23 Přehled odvětvového třídění výdajů ve sledovaných letech 2018-2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	63
Tabulka 24 Přehled skupiny Služby pro obyvatelstvo ve sledovaných letech v tis. Kč (Monitor, © 2023; vlastní zpracování)	64